

MEDEDEELINGEN VAN DE
VEREENIGING VAN...

:- MEDEDEELINGEN -:

van de

„Vereeniging van leerkrachten bij het M. U. L. O. in N. O. I.”

PADANG, 10 Aug. 1927.

Het doet ons genoegen deze mededeelingen te kunnen aanvangen met de verklaring, dat de „Vereeniging van leerkrachten bij het M. U. L. O. in N. O. I.” is opgericht. De Mulo-onderwijzers hebben de organisatie, waaraan zij behoefte gevoelden en waaraan zij met volle gerustheid de behartiging van hun belangen en die van het onderwijs, dat zij dienen, kunnen toevertrouwen.

Deze vervroegde oprichting is in afwijking van den certijds uitgestippelden weg. Wij hadden ons voorgenomen als comité van actie de leiding der vereenigingszaken in handen te houden en de propaganda te blijven voeren tot de statuten zouden zijn vastgesteld en een H. B. zou zijn gekozen. Het begint ons echter duidelijk te worden, dat vnl. door de groote afstanden en de ongeschikte ligging van Padang de voorbereidende maatregelen te veel tijd zullen kosten en de officiële oprichting der vereeniging te zeer zou worden uitgesteld. Het aantal leden, dat zich tot dusverre bij ons heeft aangesloten, is alleszins voldoende om tot oprichting der vereeniging over te gaan; het gehalte biedt genoegzaam waarborgen voor haar voortbestaan, zoodat we met een gerust hart kunnen schrijven: Onze vereeniging is er, ze blijft er.

Vele collega's staan wel sympathiek tegenover ons streven, maar hebben tot dusver een afwachtende houding aangenomen; zij hebben belangstellend toegezien en zich afgevraagd: Zouden de pogingen gelukken of niet? Nu is voor hen de tijd gekomen, dat zij een einde moeten maken aan hun twijfel, dat zij na kennis te hebben genomen van onze concept-statuten, tot de conclusie moeten komen: Dit is de organisatie, waarin we in de allereerste plaats thuishooren. Zij moeten bedenken, dat we den strijd voor onze belangen — die ook hun belangen zijn — met des te meer kracht kunnen voeren, als onze organisatie, het meerendeel — zoo niet alle — mulo-leerkrachten heeft vereenigd.

We staan nog slechts aan het begin; we moeten verder. Er zijn nog vele moeilijkheden van huishoudelijken aard, maar we zullen ze weldra te boven zijn. Het zal niet lang meer duren of de statuten zullen zijn vastgesteld in een vorm, die een ieder bevredigen zal. En dan zullen we al onze aandacht kunnen wijden aan het voor allen belangrijke doel:

BEHARTIGING VAN HET MULO-ONDERWIJS, en
VERSTERKING VAN DE POSITIE DER MULO-
LEERKRACHTEN.

Wat wij willen.

Wij willen:
behartiging van de belangen van het mulo-onderwijs;
erkenning van de waarde van onze studie;
handhaving van een behoorlijke marge boven het salaris verbonden aan een positie, die wij zonder studie automatisch zouden hebben bereikt.

Gevaarlijke vakactie.

De vereeniging van Mulo-leerkrachten is er. Haar oprichting was een noodzakelijkheid geworden voor ons en voor het Mulo-onderwijs. Dat de verzorging van onze belangen en die onzer school niet veilig overgelaten kan worden aan de algemeene vakvereeniging” is vele malen gebleken.

Zoo o. a. in De School van 6 Augustus 1926

Daarin neemt de redactie aan, dat een marge van f 100 of zelfs van f 50 alleen in de beginjaren voldoende stimulans is om te studeeren. En mocht het tegendeel blijken; dan kunnen Mulo-leerkrachten toch rechtstreeks uit Holland betrokken worden.

Het gevolg zal zijn, dat de personeelsvoorziening voor de Mulo geheel op Holland is aangewezen, wat niet in het belang is van de Mulo met haar groot percent Inlandsche leerlingen. Bovendien geldt voor de Hollandsche onderwijzers evengoed wat de redactie van De School in hetzelfde artikel schrijft n. l. dat een groot deel de betrekking van schoolhoofd veel aantrekkelijker vindt dan die van onderwijzer bij het Mulo.

De salaris actie der vakvereenigingen brengt de personeelsvoorziening aan de Mulo in gevaar.

Zoo op de bijeenkomst van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst met de Hoofdbesturen van het N. I. O. G., van den K. O. B. en van de C. O. V., gehouden op 15 September 1926.

Duidelijk blijkt, dat men geen reële basis steunend op de B. B. L. kon aanvoeren voor gelijkstelling. Duseldorp wijst op Holland. Hij vergeet echter, dat in Holland de Hoofden van Scholen ook bijakten bezitten. De betrekking van H. d. S. is daar een kenbezetting en zonder bijakten wordt men niet benoemd. De studietijd van H. d. S. en Mulo onderwijzer is in

Holland dus gelijk en toch vraagt de Bond een Mulo-marge boven het salaris v. H. d. S. In Indië is de toestand heel anders, ieder hoofdakke bezitter wordt hier H. d. S., terwijl de Mulo-onderwijzers moeten voldoen aan bepaalde eischen van benoembaarheid n. l. hoofdakke + een of meer bijakker.

Daar wordt opgemerkt, dat de Mulo-marge best vervallen kan, omdat de studielust onder de onderwijzers in het algemeen wel zoo groot is, dat zij ook zonder die marge de voor het Mulo benodigde akten halen.

Ja, studeeren doen de onderwijzers toch wel, maar niet voor een akke. Men geeft geen geld uit voor lessen, offert geen tijd en liebbeerijen op voor een stap, die van een leidende positie voert naar een ondergeschikte. Dat is tegen de menschelijke psyché. Zoo iets doet men alleen, als er een ruime vergoeding tegenover staat.

Als de Directeur er op wijst, dat zijn voorstel de Mulo-marge in geringe mate aantast, reageert geen der conferentieleden daarop. Dat is immers juist het doel, waarvoor zij ter conferentie togen. Als de Directeur de belangen van het Mulo-onderwijs niet zoo goed in het oog had gehouden, waren we door de akke der vakverenigingen waarschijnlijk meer achteruit gegaan, dan thans zal geschieden. Deze onderstelling rust op historische gronden.

Zoo ook op de A. V. van het N. I. O. G., waar het H. B. toegeeft, dat de Mulo-onderwijzers theoretisch in een andere schaal thuis hooren, door hun langere studie. Om tactische redenen wilde men dat niet.

Hieruit volgt, dat onze belangen indertijd niet voldoende zijn behartigd, dat ze zijn opgeofferd aan de eenheid in de vakvereniging.

De salarisactie van de vakverenigingen heeft tot gevolg, dat het Mulo-onderwijs achteruitgaat.

Dat te beletten is ons doel. De belangrijke functie, die de Mulo in Indië te vervullen heeft, eischt, dat wij ons aaneensluiten om haar positie zoo sterk mogelijk te maken.

We moeten alle Mulo-collega's omvatten, die thans verdeeld zijn in drie verenigingen of heelemaal niet georganiseerd zijn.

We moeten nauw contact met elkaar hebben om het onderwijs te bevorderen, dat voor Indië een levenskwestie is. Af en toe verschijnen er artikelen over het Mulo-onderwijs, maar ze vormen geen eenheid en bereiken niet alle Mulo-onderwijzers. We moeten in één vereniging, met een eigen orgaan, waarin we alle Mulo-belangen kunnen bespreken. Er zijn veel interne aangelegenheden, die in een eigen orgaan eerder en beter besproken zullen worden, dan in een blad van een algemeene vakvereniging, waarbij lang niet alle Mulo-onderwijzers aangesloten zijn.

We willen er nog op wijzen, dat op de A. V. van het N. I. O. G. de eisch: H. d. S. = Mulo-leerkracht, inderdaad werd losgelaten en vervangen door:

Het hoofdschap moet beloofd worden met f 100. Dat dit geen verandering van houding beteekent, dat men de vergelijking toch niet loslaat, blijkt in:

„Het moet nu maar eens uit zijn“.

Onder dezen titel plaatst de Redactie van „De School“

in het nummer van 27 Mei j.l. een artikel, dat ten doel heeft aan te toonen, dat de salarissen der onderwijzers over een tijdsverloop van 50 jaar veel minder zijn vooruitgegaan dan die van andere groepen van ambtenaren, dat dus de onderwijzers relatief zijn achteruit gegaan. „Het moet nu maar eens uit zijn met die onrust over de salariering“, zoo klinkt het. Een sympathiek geluid; een juiste redeneering, waarmee wij accoord gaan, daar zij immers voor alle onderwijzers geldt. Onze instemming met het artikel houdt echter op, als we stuiten op een vergelijking tusschen de salarissen van hoofden van scholen en die der mulo-leerkrachten.

Hier vergeet de redactie, dat het N. I. O. G. niet alleen leerkrachten van het lager, maar ook van het voortgezet onderwijs onder zijn leden telt. Eigenaardige vakverenigings-politiek, bij het streven naar salarisverhooging voor de eene groep steeds weer te wijzen op een voordeel van de andere groep. Bij het bepleiten van een hooger salaris voor de hoofden van scholen kan en wil men blijkbaar deze vergelijking niet missen. Dat de mulo-leerkrachten evengoed als hun collega's bij het lager onderwijs in de relatieve achteruitgang van de laatste jaren hebben moeten deelen, doet niets terzake; zij toucheeren een toelage van f 100 per maand, waarop zij geen recht hebben, immers „aan de mulo-marge ontbreekt elke reële basis“, staat in bedoeld artikel. Het belang van de lagere school is de basis, waarop de onderwijzersverenigingen ook de belangen van de mulo en haar leerkrachten beoordeelen. Daardoor wordt de redelijke vergoeding van f 100, als mulo-toelage toegekend, een „overlooppremie“, die maakt, dat de H. d. S. zich „verbitterd en achtergesteld gevoelt“.

„Was men volgens de grondslagen van BBL '25 op grond van vooropleiding en gewicht der betrekking tot verschillende salaris gevallen gekomen, dan zou de achterstelling niet zoo scherp gevoeld zijn“.

Dit is zeker een merkwaardige uitslating, als men bedenkt, dat de vakvereniging bij de acties in verband met de vaststelling der B.B.L. nimmer pogingen hebben aangewend om de mulo-onderwijzers op grond van hun meerdere studie in een afzonderlijke schaal opgenomen te krijgen. En deze pogingen zullen de vakverenigingen ook nimmer aanwenden, integendeel de mulo-marge moet worden weggewerkt.

Eerst dan zal het mogelijk zijn, dat „een plichtsgetrouw ambtenaar, wiens wenschen en idealen gaan in de richting van het hoofdschap, op de School zijner keuze kan blijven, (sic), zonder daardoor zichzelf en zijn gezin financieel te benadeelen. En nietwaar, zoo lang er een mulo-marge bestaat, zal een H. d. S. zich door niet te studeeren financiële schade bezorgen.“

Hoeveel zuiverder zou het vanaf vakverenigingsstandpunt geweest zijn, wanneer men bij het bepleiten van een hooger salaris voor de schoolhoofden, zich beperkt had tot de motieven, die men in de werking zelf kan vinden n.l. meer arbeid en meer verantwoordelijkheid dan de onderwijzers aan hun school. En als men dan bedacht had, dat de mulo-onderwijzers naast allen hoofd van de school geweest zouden zijn

en dat zij door hun studie bij de mulo zijn geplaatst, dan had men ook kunnen begrijpen, dat de mulo-onderwijzers recht hebben op de marge van f 100 boven de positie, die zij zonder studie automatisch bereikt zouden hebben.

Resumeerende hebben wij dus aangetoond:

1. dat de salarisactie der onderwijzervereenigingen het mulo-onderwijs bedreigt.
2. dat deze actie er meer opgericht is geweest de belangen der mulo-onderwijzers te schaden dan te behartigen.
3. dat de mulo-onderwijzers zich moeten aaneensluiten, opdat zij in een eigen organisatie hun belangen en die van mulo-onderwijs ter bevogderd plaats kunnen bepleiten.

Uit de Concept-Statuten.

ARTIKEL 1.

De „Vereeniging van leerkrachten bij het M. U. L. O. in N. O. I.” stelt zich ten doel:

- a. mede te werken tot de verbetering van het M. U. L. O. in N. O. I.
- b. de geestelijke en stoffelijke belangen harer leden te behartigen.

ARTIKEL 2.

Leden kunnen zijn leerkrachten bij het M. U. L. O., die in het bezit zijn van de Hoofdkarte en een of meer M. U. L. O. bevoegdheden.

• De Brief.

In het hoofdartikel van de „School” van 29 Juli j.l., waarin eenige punten uit onze laatste circulaire worden besproken, begaat het H. B. van het N. I. O. G. de onheuschheid ons van een opzettelijke leugen te beschuldigen. Het C. v. A. heeft in die circulaire n.l. verklaard, dat de redactie van „De School” geweigerd had een ingezonden stuk van eenige N. I. O. G. leden te plaatsen, welk ingezonden vnl. ten doel had te wijzen op de gevaren, die voor het mulo-onderwijs zouden voortvloeien uit de gevoerde vakactie.

Het H. B. zou verstandig gedaan hebben het afschrift van den bewusten brief, waarin de toenmalige redactie haar weigering motiveerde, eens nauwkeurig na te gaan; dan zou het allicht de nu neergeschreven onjuistheden in de pen hebben gehouden. Om ieder in de gelegenheid te stellen zich een duidelijk en volledig oordeel in deze kwestie te kunnen vormen, publiceeren we hieronder den tekst van den bewusten brief, zorgvuldig overgenomen van het origineel, dat in het archief v. d. afd. Padang v. h. N. I. O. G. berust.

Waarde collega's,
We achten plaatsing van uw ingezonden voorloopig niet aan te bevelen.

‘t Is nu bijna zoo ver, dat we de f 50 voor de schoolhoofden hopen te verkrijgen, waarop ze o.i. meer dan recht hebben en we willen dus alles voorkomen, wat de kansen zou kunnen verminderen.

Indien u meent, dat de mulo-onderwijzers in een andere schaal hooren, waarvoor zeker argumenten te geven zijn, dan zou u daar het volgend jaar eens een balletje over kunnen opgooien. U behoef overigens niet bang te zijn, dat de mulo-onderwijzers achteruit zullen gaan.

Voor hen komt een nieuwe schaal, die voor de toekomstige mulo-onderwijzers eenigszins voor- of nadeeliger kan zijn, maar waarbij alle tegenwoordige mulo-onderwijzers noch oogenblikkelijk noch bij verderen dienst ook maar één cent zullen achteruit gaan.

Coll. groeten
namens de redactie
C. SCHREUDER.

Nogens in dezen brief zal men aantreffen een zinnig: Wij weigeren dit ingezonden stuk te plaatsen. Een rechtstreeksche, definitieve weigering is het niet. Maar degenen die zorgvuldig kennis neemt van den geest van onwil, die er uit spreekt tegenover de mulo-onderwijzers, zal het met ons eens zijn, dat deze brief toch is een weigering, een *verkapte weigering*. De motiveering van deze weigering toonde ons duidelijk, dat het onnoodig zou zijn opnieuw op plaatsing aan te dringen; dat we geen kans zouden hebben ooit een dergelijk ingezonden opgenomen te krijgen vóór de actie voor de verbetering der hoofdensalarissen tot het einde zou zijn afgewerkt. Dat we dus inderdaad een vol jaar zouden moeten wachten, voor we dat „balletje zouden kunnen opgooien”. En de redactie van „De School” zal er zich wel bewust van geweest zijn, dat het dan ook inderdaad te laat zou zijn geweest; te laat om nog iets te kunnen doen tot behoud van de mulo-marge, die de vakvereeniging zou roekeloos heeft losgelaten. Het zal den collega's bij het mulo-onderwijs duidelijk zijn, dat wij geen zin hadden dezen „goeden” raad van de redactie op te volgen, dat de brief dus voor ons inderdaad betekende: **een weigering.**

„Inderdaad — als de vorige redactie zoo iets gedaan had, dan was er een ernstige reden geweest tot ontevredenheid. Maar dat is ook al niet waar”.

Zoo waagt een H. B. te schrijven van een vakvereeniging, die toch ook de behartiging van de belangen der mulo-onderwijzers op haar programma heeft.

Inderdaad, zoo iets heeft de redactie gedaan — en er bestaan dus wel degelijk **ernstige redenen tot ontevredenheid!**

Mededeelingen v. h. Voorl. H. B.

1. De adressen v. h. voorl. H. B. zijn:
Voorzitter: A. J. SCHURINK, Slingerlaan 5 Padang
Alg. Secr.: J. POEN, Belantoeng 17
2e Secr.: H. H. DRIESER, Justitielaan 10
Penningmeester: J. H. RAADERSMA, Goeroen 5

2. We verzonden aan afdelingen en alg. leden dd. 5 Aug. j. l. een huishoudelijk schrijven ter kennisneming en behandeling.
We dringen nogmaals op spoed aan en herinneren aan de volgende punten.
- a. *Vóór 15 Sept. a. s.* ontvangen we:
 1. Candidaatstellingen voor het H. B.
 2. Voorstellen tot wijziging van de Concept-statuten.
 3. Punten voor het Programma v. Actie.
- b. De maandelijksche contributie-afracht aan de algemeene kas wordt voorloopig vastgesteld op f 1.— per lid, in afwachting van een definitieve regeling bij Huishoudelijk Reglement.
- c. Zoodra de geldmiddelen dit toelaten zal het voorl. H. B. overgaan tot de uitgave van een orgaan, waarvoor we gaarne artikelen, mededeelingen en verslagen van leden en afd. seer. zullen ontvangen.
3. Gaarne ontvangen we ook adressen van collega's, die werkzaam zijn aan bijzondere Mulo-scholen (Katholieke, Christelijke, Neutrale).
4. Op 10 Augustus bedroeg het aantal leden 89 + 5 onder voorbehoud.
5. 3 Aug. j. l. ontvingen we een telegram uit Magelang, luidende: afdeling opgericht met 10 leden. Prachtig; welke volgt nu?
6. Deze mededeelingen worden aan alle collega's bij het Mulo-onderwijs toegezonden.

Nieuws uit de afdelingen.

1. Het is begrijpelijk, dat de eerste afdeling, die opgericht werd, *Padang* was. De afd. heeft verscheidene malen vergaderd ter bespreking van de te voeren actie; het comité is door haar benoemd. Reeds eenige maanden storten de *Padangers* hun contributie ter bestrijding der onkosten. Het voorl. H. B. is tot dusverre als afd. bestuur opgetreden; een definitief bestuur moet nog verkozen worden. De laatste huish. verg. werd gehouden op Zondag 31 Juli j. l.; er werd krachtig bij het C. v. A. aangedrongen om over te gaan tot de off. oprichting der vereniging. Men acht het van groot belang zoo spoedig mogelijk klaar te staan. Ook het ontwerp der statuten wordt behandeld. Over art. 1 bestaat geen verschil van meening. Bij art. 2 wordt de wenschelijkheid betoogd alle leerkrachten bij het Mulo tot de vereniging toe te laten; men toont aan, dat het aantal collega's zonder bijakten of met een enkele middelbare akte zonder hoofdakte zeer klein is, misschien 5% van ons corps. Salariseischen kunnen gegrond worden op de uitzendingsvoorwaarden uit Holland Soerabaja heeft reeds een voorstel tot wijziging der statuten in dezen geest ingediend.
2. De afd. *Poerwokerto* hield 18 Juli een huish. verg. Aanwezig waren 7 leden. Bij de bespreking der statuten wordt art. 1 aangenomen. Bij art. 2 wordt voorgesteld dit aldus te redigieren: Leden kunnen

zijn leerkrachten bij het Mulo, met uitzondering van vakonderw. Stemming: 3 voor, 3 tegen, 1 blanco. De andere artikelen worden goedgekeurd. Een bestuur is nog niet verkozen, doch als correspondent aangewezen collega J. LATERVEER.

3. *Soerabaja* heeft de eerste huish. vergadering gebruikt ter bespreking van het ontwerp-statuten. (17 Juli). Geanimeerde debatten worden gevoerd over art. 2, in de eerste plaats over de vraag: Wat is een mulo-leerkracht? Na een opgewekte bespreking komt men tot het besluit het C.v.A. voort te stellen, zoo spoedig mogelijk een referendum uit te schrijven over de eischen, te stellen aan het lidmaatschap. Als correspondent zal optreden de heer C. Los, Victoria-hotel, Soerabaja.
4. *Bandoeng* heeft 18 Juli een vergadering gehouden, waartoe alle mulo leerkrachten waren uitgenoodigd. Opgericht werd een afdeling met 16 leden, welk aantal nog voor vermeerdering vatbaar is. De eerstvolgende huish. verg. zal besteed worden aan de behandeling van de concept-statuten. Als leden van het afd. bestuur zullen voorloopig optreden de collega's:

A. JANSEN, Voorzitter Nassaulaan.
N. LEEMANS, Secretaris Willemstraat 11.
A. EYSBERG, Penningmeester Prins Hendrikstr. 5.
5. *Voor Magelang* zie men het telegram onder de mededeelingen H. B. Een afd. verslag is nog niet ontvangen. Correspondent is de heer Z. v. MEERTEN.

Sympathie-betuigingen.

„Vlugger een schrijven beantwoorden dan de circulaire, die ik heden van jullie ontving, heb ik zeker nog nooit gedaan. 't Is een plan, waarmee ik volkomen instem".

„Ik voel veel voor het plan een afz. mulo-vereeniging op te richten, zoodat U op mij als lid kunt rekenen".

„Ik ben het volkomen met u eens, dat deze vereeniging noodzakelijk is. Dat uw poging succes moge hebben".

Op 'n paar uitzonderingen na is er op onze school veel geestdrift voor de zaak. 't Wordt tijd, dat we onze eigen peultjes gaan doppen. Ik hoop, dat dezen keer doorgezet zal worden".

Veel sympathie voelende voor de plannen kunt U mij direct als lid inschrijven".

„Ik teeken hierbij aan, dat eenige collega's hier tegen deze vereeniging waren, toen Ysselstein een poging deed. Wel een bewijs, dat de behoefte er aan steeds sterker wordt gevoeld".

„Ik sluit me gaarne aan".

„Uw initiatief toejuichende geef ik me dadelijk op als lid van de te stichten mulo-vereeniging".

„Hoewel laat betuigen we zeer veel sympathie met uw streven. Het wordt tijd".

"MEDEDEELINGEN"

van de

"VEREENIGING VAN LEERKRACHTEN BIJ HET M. U. L. O. IN N. I."

Dit orgaan verschijnt voorloopig op onregelde tijden.

Wordt gratis toegezonden aan alle Mulo-leerkrachten.

INHOUD.

Treedt toe — Weest op uw hoede — Een gevaar voor de Mulo-school — De lesuren bij het Mulo — De Mulo-schaal — Mededeelingen van het voorl. H. B. — Nieuws uit de afd. — Verslag v. d. alg. penningmeester.

ADRESSEN.

A. J. SCHURINK, Slingerlaan 5 Padang, Voorzitter.
J. POEN, Belantoeng 17 Padang, Alg. Secretaris.
H. H. DRIESSE, Justitielaan 10 Padang, 2e Secretaris.
J. H. RAADERSMA, Goeroen 5 Padang, Alg. Penningm.

Treedt toe!

Hiermede hebben we het genoegen het tweede nummer van onze „Mededeelingen” te kunnen verzenden aan alle collega's bij het Mulo, leden zoowel als niet-leden. We achten het noodzakelijk in de eerste tijden van ons bestaan allen van onze actie op de hoogte te houden, want we zijn er vast van overtuigd, dat steeds meerdere collega's de motieven, welke ons geleid hebben tot de oprichting van een afzonderlijke Mulo-vereeniging, als juist zullen erkennen. We groeien, wel langzaam, maar zeker! Zoo aanstonds zullen we ons eerste honderdtal leden bereikt hebben, we beginnen vol moed aan het tweede. We laten ons niet intimideeren door de bedreiging, dat onze vereeniging gedoomd is klein en krachteloos te blijven. Het corps van mulo-leerkrachten is gedurende de laatste jaren sterk gegroeid en wordt nog voortdurend grooter. En zou het dan onmogelijk zijn een flinke organisatie te vormen, die met kracht ijvert voor de belangen van het mulo-onderwijs en voor de versterking van de positie der mulo-leerkrachten? Collega's, we hebben den strijd aanvaard, we gaan met goeden moed verder, maar om ons doel te bereiken, hebben we aller steun en medewerking noodig. Blijft niet toezien, belangstellend of onverschillig, maar komt ons ledental versterken.

Treedt toe!

Weest op uw hoede.

De oprichting van de Mulo-vereeniging heeft heel wat stof doen opwaaien, heel

wat gemoederen in beweging gebracht. De belangen van mulo-onderwijs en mulo-onderwijzers staan plotseling in het volle licht van de algemeene belangstelling. De vakbladen van de laatste maanden wijden het grootste deel van hun kolommen om de „scheurmakers” uit Padang onder handen te nemen over het ongehoorde feit, dat ze zelf hun belangen willen gaan behartigen. Het heeft ons getroffen dat onze tegenstanders zich liever niet verdiepen in de vraag, hoe deze „scheurmaking” is ontstaan en wie wel de eigenlijke „scheurmakers” zijn. Het is wel tekenend in de bestrijding van onze actie, dat men de zware beschuldigingen aan het adres van de algemeene vakvereenigingen, geuit in onze circulaires en in het eerste nummer van onze „Mededeelingen” (zie het artikel „Gevaarlijke vakactie”) kalmpjes negeert en als kennisgeving accepteert. Dit zwijgen is wel het beste bewijs, dat er tegen onze beweringen niet veel is in te brengen.

De actie voor de verbetering der hoofden-salarissen heeft ongetwijfeld medegewerkt de positie der mulo-leerkrachten te verzwakken. Ook in de alg. vakvereeniging verheffen zich stemmen, die protesteeren tegen de wijze, waarop de belangen der mulo-onderwijzers worden behartigd. Naast moties van vertrouwen in de leiding van het N. I. O. G. vinden we hier en daar de erkenning van het feit, dat de mulo-leerkrachten inderdaad gerechtvaardigde grieven hebben. Het doet ons genoegen ook de oogen van die collega's te hebben geopend, al verschillen onze meeningen dan ook blijkbaar over de wijze, waarop we de moeilijkheden zullen oplossen. Er is een groote groep van collega's, die nog vertrouwen

hebben kan in de alg. vakvereniging — wij niet — en we worden niet moe uiteen te zetten, waarom wij ons vertrouwen in de algemeene onderwijzers-organisaties hebben verloren. Wij wijzen er met nadruk op, dat we niet schrijven: vertrouwen in de leiding, en men zal in al onze artikeltjes opmerken, dat we ons niet in de eerste plaats keeren tegen die leiding, maar tegen den geest, die gedurende de laatste jaren vooral in het N. I. O. G. zoo demonstratief tot uiting komt. Eigenaardig doet het ons dan ook in dit verband aan, in de „School” een artikel te lezen van den voorzitter van die vereniging, waarin hij het vertrouwen vraagt van de mulo-leden. Als het voor ons een kwestie was van vertrouwen of wantrouwen in de leiding, wel we durven gerust verklaren, dat we onze actie nimmer begonnen waren. Onze strijd richt zich niet tegen bepaalde personen — al moeten we hun uitingen bestrijden — het is een zuivere belangenstrijd.

Het onlaaghalen van de positie der mulo-krachten dateert niet van de laatste maanden — het is een proces, dat reeds eenige jaren bezig is zich te voltrekken, en waartegen we onze maatregelen zullen nemen vóór het eind-stadium bereikt is. Dat men nu al meer dan drie jaren bezig is, de mulo-marge weg te werken, bleek ons nog dezer dagen uit een schrijven van 't D. B. van het N. I. O. G. dd. 2 Nov. 1924 dat ons van bevriende zijde werd toegezonden. We citeren uit bedoeld schrijven:

„We zijn het geheel met u eens, dat in de benoemingen van onderwijzers en directeuren aan de mulo-scholen, voor verschillende collega's iets onbillijks ligt. O. i. ligt deze onbillijkheid vnl. in het feit, dat de onderwijzers aan de Mulo-scholen een hooger salaris genieten dan hun minder gelukkige collega's, die toch hetzelfde, ja dikwijls onaangenamer werk hebben te doen. Bij verschillende gelegenheden is er op aangedrongen de extra vergoeding voor mulo onderwijzers te laten vervallen en alle hoofden van scholen het mulo-salaris toe te kennen. Natuurlijk ging het departement hier niet op in, uit vrees, dat dan geen geschikte mulo-krachten te krijgen zouden zijn. Voor ons ligt het principe der gelijke bezoldiging voor allen zeer voor de hand enz — —”

Reeds vóór de beruchte formule werd vastgesteld, had het H. B. dus zijn maatregelen in die richting al genomen. De groote, toonaangevende groep van collega's bij het L. O. wil niet langer de noodzakelijkheid erkennen van de mulo-marge, noch voor het mulo-onderwijs, noch voor de mulo-leerkrachten. En als groep, die iets te verliezen heeft, passen wij voor de nivelleerende invloed van

de algemeene vakvereniging. Wij moeten los van de innige samenwerking met collega's, die de waarde van onze studie tot nul willen reduceeren.

Men dreigt met verzwakking, ja met ontwrichting van de algemeene vakvereniging. Het lijkt, alsof de vakbeweging staat of valt met de mulo-onderwijzers. We kunnen ons er iets van voorstellen, wanneer we bedenken, dat juist de mulo-mannen de de meest bewuste vakverenigingsmensen zijn, dat de functies in H. B. en afd. besturen voor het grootste gedeelte door hen worden vervuld. „De mulo-mensen hebben wel 50% van den invloed in het N. I. O. G.” roept één der voormannen uit. Maar hij vergeet er bij te voegen: niet als 't op stemmen aankomt, want op 1300 N. I. O. G. leden tellen we maar 150 mulo-leerkrachten. De mulo-collega's hebben ruimschoots hun aandeel bijgedragen in den opbouw van de algemeene vakvereniging, die zich nu tegen hun belangen gaat keeren. Laten zij nu op hun hoede zijn voor de kracht van diezelfde vakvereniging! Op 't Departement heeft men waarschijnlijk met verbazing, maar zeker met aandachtige belangstelling kennis genomen van de houding der hoofdbesturen tegenover de positie der mulo-leerkrachten. Alleen aan het feit, dat er nog steeds een groot tekort aan bevoegde mulo-krachten bestaat, hebben wij het te danken, dat de voor ons ontworpen schaal geen grootere achteruitgang brengt. Zeker niet aan den invloed der vakvereniging! Als het den onderwijzersbonden niet gelukt de gelijkheid van salarissen te bereiken in opwaartsche richting, zal het departement het — wanneer het geschikte oogenblik daarvoor is aangebroken — allicht in neerwaartsche richting probeeren. En onze opperste chef, de Directeur van O. en E. weet à priori, dat er van de zijde der vakvereniging geen ernstige tegenstand te duchten is („De lachende derde” van collega de Vries). Dat is een groot gevaar, waar tegen wij ons alleen zullen kunnen wapenen door de vorming van een krachtige mulo-vereniging.

Het H. B. van het N. I. O. G. is er zich niet van bewust, welke ernstige grieven er bij de mulo-onderwijzers leven. Liever laat het 't verleden rusten en tracht het de mulo-leden te paaien met vage beloften voor de toekomst. Het H. B. is in volle bezetting naar Bandoeng getogen om daar te confereren met de leden der Mulo-vereniging — N. I. O. G. leden. Men heeft wat langs elkaar heen gepraat zonder veel spijkers met koppen te slaan. Wat ook niet te verwachten was. Het H. B. gebonden aan uitspraken van algemeene vergaderingen, de collega's nu juist niet bezield met het vertrouwen in de vakvereniging, noodig om tot resultaten te komen. Het eenige

succes bestaat hierin, dat de Bandoengsche collega's zich hebben laten overtuigen van de noodzakelijkheid eener mulo-commissie en tot de instelling daarvan zijn overgegaan. Voor het N. I. O. G. een schijnsucces, want juist de oprichting van mulo-commissies bewijst, dat er van eenheid geen sprake is en de belangen der mulo-onderwijzers maar niet zonder meer aan het oordeel van de vereeniging kunnen worden overgelaten. In de plaatselijke mulo-commissie hebben de mulo-onderwijzers een orgaan om hun wenschen naar voren te brengen — met uitsluiting van de afdeellingsvergadering. Voorstellen, die anders de kans zouden loopen te worden afgestemd, kunnen nu worden behandeld zonder invloed der overige leden, niet-mulo-leerkrachten. Als nu ook de algemeene vergadering bestond uit afgevaardigden van mulo-leerkrachten, dan zouden de mulo-leden niet alleen hun belangen naar voren kunnen brengen, maar ook in der daad voor de behartiging er van zorg kunnen dragen. Deze algeheele uitschakeling van den invloed der collega's bij het L. O. zal men echter alleen kunnen bereiken in een afzonderlijke organisatie van mulo-onderwijzers.

Collega's, weest op uw hoede! Het sein staat in de algemeene vakver. voor de mulo-leerkrachten op onveilig! Wilt ge een werkelijke behartiging van uw belangen, sluit U dan aan bij onze eigen organisatie: de „Vereeniging van leerkrachten bij het Mulo in N. I.”

Een gevaar voor de Mulo-School.

Zoo ingewikkeld als onze koloniale huishouding is, zoo ingewikkeld is ook het Indische onderwijsstelsel. Hoeveel moeite en hoofdbrekens heeft het de regeering niet gekost, om te krijgen een systeem, dat voldoet aan de behoeften der verschillende volksgroepen en dat zich aanpast aan koloniale verhoudingen en toestanden. Het ligt niet in de bedoeling van dit artikel de ontwikkelingsgeschiedenis van dat stelsel te geven, hoe leerzaam het ook mocht zijn, maar wel vindt de lezer hierbij een overzicht van dat systeem.

Met een enkelen oogopslag zien we, welke belangrijke plaats de Mulo-School inneemt. Zij is a. h. w. het concentratiepunt voor het grootste deel der Indische jeugd van verschillende rassen, die meer wil leeren dan de lagere school geeft, terwijl ze tevens de groote toegangspoort vormt voor verschillende andere onderwijs-inrichtingen. Zij is de onderbouw van de zesjarige Indische Middelbare School, waarvan de bovenbouw de A. M. S. is. Ze ligt geheel in 't gebied van het middelbaar onderwijs en is in wezen een Indische, d. w. z. aan de behoeften en toestanden des lands aanpassende 3-jarige

H. B. S. Het onderwijs, dat er gegeven wordt, is in wezen middelbaar onderwijs. En de bezwaren, die er mochten bestaan, om het inderdaad tot middelbaar onderwijs te verklaren, zijn slechts van formeelen aard, evengoed als de verschillen tusschen het Mulo-onderwijs, en dat aan de 3-jarige H. B. S. slechts formeele verschillen zijn. (Toen op de bekende conferentie van de drie H. Ben. met den Dir. van O. en E., deze ongeveer hetzelfde beweerde, werd dit door een der afgevaardigden tegengesproken, maar o. i. niet weerlegd).

Wordt voor benoeming tot half-bevoegd leeraar als benoemingseisch gesteld het bezit van een taalakte M. O. A. of K₁, voor het Mulo geldt: Hoofdaacte plus twee taalacten, of hoofdaacte plus acte wiskunde. (Zie voor de juiste formulering de uitzendingseischen voor Mulo). Als de Directeur van O. en E. daar wel eens van afwijkt, dan is dat, omdat hij op dat oogenblik niet over een voldoende aantal van zulke leerkrachten beschikt. En dat verschijnsel doet zich hoe langer hoe meer voor. In de „School” van eenige weken geleden werd o. a. vermeld, dat er in Soerabaia aan de Mulo na de groote vacante benoemd waren: een leeraar teekenen M. O.; een met geschiedenis M. O., een met wiskunde K₁, allen zonder hoofdaacte. Ook het aantal enkel-hoofdaacte bezitters neemt toe. Waar wijst dat op? Op een te kort aan volledig bezochte Mulo-leerkrachten. Waarom worden van uit Holland collega's van zelfs 40 jaar oud, maar in 't bezit van acte wiskunde, nog uitgezonden? Dat zou zeker niet gebeuren, als er volop liefhebbers waren. En nu zullen outsiders wel zeggen: „Wat geeft het, dat ze middelb. akten-bezitters (zonder hoofdaacte) aan de Mulo benoemen?” Iedere Mulo-collega, die zulke benoemingen aan zijn school wel eens heeft meegemaakt, weet goed, wat dat voor den heelen gang van zaken en voor sommige leerkrachten in het bijzonder beteekent. Bovendien, maak van de Mulo geen tweeslachtig ding. Zij blijve Mulo-school met haar eigen karakter of men make ze zuiver tot een inrichting van middelbaar vakonderwijs. Ook dienen we stelling te nemen tegen de dreigende plannen om sommige hoofden van H. I. Sen. te belasten met het taalonderwijs aan voorklasse en Mulo. Geen voortgezette „skola beo” s. v. p., maar Mulo-school!

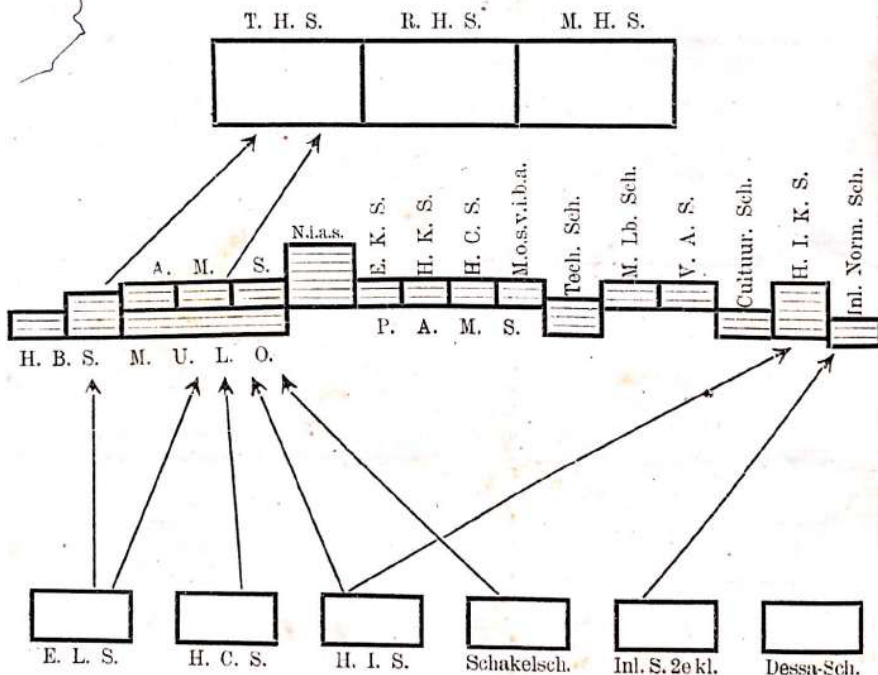
Het is overduidelijk, dat we staan aan 't begin van een tekort aan volledigbevoegde en ervaren leerkrachten bij het Mulo en dat de regeering op haar hoede moet zijn, of dat tekort wordt erger en erger. We weten maar al te goed, dat het gebrek aan goede leerkrachten de nekslag is geweest voor de lagere school. Moet het nu met de Mulo denzelfden kant uit? Dat is te voorkomen, door te zorgen, dat er van het aantrekke-

lijke van de positie der Mulo-onderwijzers niet nog meer worde afgenomen.

Eenige jaren geleden had de betrekking bij het Mulo veel voor: kleine klassen, goed geselecteerde leerlingen, grootere standplaatsen, ervaren leerkrachten en last not least, een Mulo-toelage van f 100. Wat is er nu nog van overgebleven? De kleine klassen zijn zeer groote klassen geworden; de in den grond geboorde L. S. levert uit den aard der zaak veel zwakke leerlingen; bovendien zijn het grootendeels Inlandsche leerlingen, die weinig Hollandsch verstaan, een omstandigheid, die 't werken in Inlandsche klassen, vooral in bepaalde vakken, tot iets geheel anders dan tot een genot maakt. De kans om een kleine, afgelegen plaats te krijgen, is al gestegen tot een zeer hoog procent. Of rekent U Palembang, Bandjermasin, Tondano, Ambon, Kotaradja, Fort de Kock, Probolinggo, Salatiga, Poerwokerto en in de toekomst Pontianak, Tjepoe tot de

grootere en zeer gewenschte plaatsen? Door benoeming van Middelb. akten bezitters (zonder hoofdacte) krijgen meer ervaren, soms in den dienst vergrijsde leerkrachten „de vuile wasch op te knappen“. Insiders weten wat daarmee bedoeld wordt. En dan de kans om Mulo-directeur te worden? En nu staan we voor iets onbegrijpelijks, n. l. dat de drie vakverenigingen pogingen gedaan hebben om het laatste aantrekkelijke van onze positie ook weg te nemen, n. l. de marge van f 100 te doen vervallen of minstens een heel stuk kleiner te maken. In hun ijver om de hoofdsalarissen op te werken, hebben ze een groot belang van een belangrijke inrichting van onderwijs als de Mulo is, uit het oog verloren en de voorziening van leerkrachten in gevaar gebracht. Het is onze vaste overtuiging, dat, als de wensch der vakverenigingen vervuld ware, de animo om bij het Mulo-onderwijs over te gaan heel spoedig tot nul zou dalen.

Overzicht van het onderwijsstelsel in Indië.

De Lesuren bij het MULO.

De opzet van het Indische Mulo-onderwijs is hybridisch. Officieel heet iedere Mulo-school: Muloafdeeling der Algemeene Middelbare School. Ook spreekt men wel van onderbouw, terwijl de A.M.S. dan de boven-

bouw is. Hetzelfde vinden we bij de allernieuwste instelling, de gereorganiseerde kweekschool, waarbij we een onderbouw hebben van drie jaar, vrijwel gelijkstaande met de Mulo, en een bovenbouw van drie jaar, die een soort A.M.S. is. Die onderbouw en bovenbouw heeft een tezamen officieel:

Paedagogische Middelbare School.

De Muloschool wordt dus door het Departement beschouwd als een stuk van de Middelbare School, en dus is het onderwijs aan de Mulo te beschouwen als Middelbaar onderwijs. Dat blijkt ook bovendien nog uit het feit dat de drie jaren Mulo en de drie jaren A.M.S. officieel gelijkwaardig worden geacht met de vijf jaren van de H.B.S. Dat Muloschool en A.M.S. een onverbreekbaar geheel worden geacht, blijkt ook nog uit het feit, dat de klassen doornummeren, zoodat op de derde klas van de Mulo volgt de vierde van de A.M.S. Deze laatste school toch heeft geen eerste, tweede of derde klas, maar begint te tellen met de vierde klas, vervolgens de vijfde klas en dan de zesde klas. Ook moet er officieel overleg gepleegd worden tusschen Muloschool en A.M.S., waartoe op de Muloschool zijn aangewezen de directeur en de p.l.v.v. directeur.

Wordt dus de Muloschool, wat het onderwijs betreft, officieel gerekend tot het middelbaar onderwijs, met het personeel is dat anders, daar dit officieel gerekend wordt tot het lager onderwijs. Het departement heeft dit laatste uit praktische overwegingen gedaan. Het mulopersoneel formeeren uit middelbare leerkrachten is een onmogelijkheid, want men zou daar nooit genoeg leerkrachten voor hebben. Maar zelfs al zouden die er zijn, dan zou het departement daar niet toe overgaan, daar het op de bestaande wijze veel goedkooper is.

Toch zit daar voor ons Muloonderwijzers iets zeer onbillijks in. Het departement eischt van ons: onderwijs gelijk of gelijkwaardig met middelbaar onderwijs, en schieten wij daarin tekort, dan is de critiek lang niet malsch. En wat stelt het departement tegenover de bijzondere prestaties, die het van ons eischt? Een verhoogd salaris, maar waaraan men nu al weer aan het tornen is door het bijna gelijk te maken met dat van een hoofd van een lagere school, die niets anders dan lager onderwijs heeft te geven. Vergelijkingen met Holland gaan niet op, daar het Muloonderwijs in Holland iets geheel anders is dan het Muloonderwijs in Indië. Na de uiteenzetting, die ik boven gegeven heb, zal dat ieder duidelijk zijn, die ook met het Hollandsche Muloonderwijs op de hoogte is.

Maar er zijn nog andere onbillijkheden. Dat een leeraar bij het Middelbaar Onderwijs hooger gesalarieerd wordt dan een Mulo-onderwijzer is niet meer dan billijk, daar hij een hogere bevoegdheid heeft, die hem meer aan tijd en geld heeft gekost dan een lager acte in het een of ander vak. Bovendien zal hij beter in dat vak thuis zijn, hetgeen het onderwijs ten goede moet komen. Het is een logische eisch, dat iemand, die iets kan, wat een ander niet kan, of die

zooiets beter kan dan een ander, ook beter betaald wordt. Een leeraar heeft langer vacantes dan een Mulo-onderwijzer. Ook dat wil ik nog niet als onbillijk beschouwen. Een leeraar heeft minder lesuren. Het maximum aantal lesuren voor een leeraar is 28, dat voor een Mulo-onderwijzer is 36. Daarin nu schuilt voor mij veel onbillijks. Het motief, dat men opgeeft voor die 28 lesuren, is, dat de taak zoo zwaar is en dat hij zich tevens moet voorbereiden en zijn studie dient te onderhouden. Dat alles geldt ook voor ons. Het onderwijs in de lagere klassen van de H.B.S. is niet zwaarder dan op de Mulo, daar de aard van het onderwijs gelijk is. Als we ons vergelijken bij de Technische Scholen, die ook onder het Middelbaar Onderwijs ressorteeren, dan wordt het zelfs een bespotting. Het onderwijs in Nederlandsch en Engelsch op die scholen is veel en veel minder van gehalte dan op de Mulo. Men vrage het den menschen, die daar les hebben gegeven. Voorbereiding eischen onze lessen op de Mulo niet zoo goed als op de H.B.S. Van de Technische Scholen spreek ik niet, daar voorbereiding op die scholen vrijwel overbodig en onnoodig is. Moet een leeraar meer lesuren geven dan 28, dan krijgt hij voor ieder overuur f. 25.—. Moet hij op een andere school in dezelfde plaats les geven, dan wordt zijn maximum aantal lesuren vermindert met een uur, moet hij in een andere plaats les geven, dan wordt het maximum vermindert met meer uren.

Bij ons op de Mulo is de regeling nu zoo, dat bij groote scholen een reserve-leerkracht is, zoodat daardoor de andere onderwijzers minder lesuren hebben. Wordt er echter een ziek, dan zijn die enkele vrije uren verdwenen. Maar ofschoon wij dan in moeten vallen, krijgen wij daar geen cent voor betaald. Trouwens, dat aantal vrije uren is ook maar zeer gering. Op de Muloschool in Djokja, waar een reserveleerkracht is, is de toestand zoo, dat er verschillende leerkrachten 34 lesuren hebben, anderen zijn er met 35 lesuren en enkelen met 33 lesuren. Dat nu is veel te veel. Als men van de Mulo-onderwijzers eischt correctie (en die is werkelijk niet gering), voorbereiding voor hun verschillende lessen en bijhouden van de studie voor de vakken, waarin zij les geven, dan is een taak van 33, of 34 of 35 lesuren per week zeker te zwaar, vergeleken met het aantal lesuren bij het middelbaar onderwijs. Nu wil ik nog geen gelijkstelling vragen met het middelbaar onderwijs, omdat dit hooger reikt in de hogere klassen. Toch zou het m.i. niet meer dan billijk zijn, dat het maximum aantal lesuren voor het Mulo-onderwijs gesteld werd op 32. Overuren zouden dan ook, evenals bij het Middelbaar Onderwijs, betaald moeten worden.

Dat een vergelijking met de leeraren hier wel op mag gaan, kan ik illustreeren met een bijzonder geval, dat de volle sanctie had van de autoriteiten. Een directeur van een Muloschool, die 24 lesuren had, dus 12 vrije uren, klaagde er bij den inspecteur over, dat hij het zoo druk had. Hij verwees naar den directeur van de A.M.S., die veel minder lesuren had. Daarop antwoordde de inspecteur, dat hij volkomen vrij was om minder lesuren te nemen. Hij mocht er wel 12 nemen, als hij daar zin in had. Die vergelijking met het Middelbaar Onderwijs vond die inspecteur dus geheel in den haak en hij zag ook de onbillijkheid in van dat grooter aantal lesuren. Maar wat geldt voor een directeur van de Mulo geldt eveneens voor de onderwijzers. Dan mogen ook die zich beroepen op de onbillijke verhouding in het aantal lesuren. Men zal toch niet met twee maten willen meten?

Laat dus de nieuwe Mulovereeniging het aantal lesuren van de Mulo-onderwijzers een der punten van actie maken, en laat zij het departement er op wijzen, dat dit nog wel wat doen mag, om het den leerkrachten bij het Mulo wat aantrekkelijker te maken, wil het op den duur van een goeden toeloop van leerkrachten verzekerd zijn.

H. J. SLEGTENHORST.

N. B. Een verheugend verschijnsel is, dat het Departement juist de richting is ingeslagen, die collega S. in zijn artikel aangeeft. Dd. 30 Aug. j.l. werd aan de directeuren der mulo-scholen een missive gericht over: De taak van leerkrachten, die in hoofdzaak belast zijn met het geven van onderwijs in de gymnastiek. In deze missive wordt er op aangedragen, om leerkrachten, die gedurende minstens 20 wekelijksche lesuren gymnastiek-onderwijs geven, een zoodanige aanvullende taak in de gewone vakken op te dragen, dat het maximum der door hen te geven lesuren als regel 30 per week bedraagt, ter voorkoming van overbelasting. Als het Departement dezen maatregel noodig acht voor een vak, vrijwel zonder voorbereiding en correctie, dan kan er niet veel bezwaar tegen bestaan, hem aanstonds voor alle mulo-leerkrachten door te voeren.

RED.

De Mulo-schaal.

Indertijd werd de mulo-marge ingesteld om verschillende redenen. Actenbezit was er geen van. Thans, nu de opleidingsduur één der pijlers is, waarop ons salarissysteem rust, is er een reden meer voor de mulo-marge. En wat zien we? Nu hameren

de vakverenigingen op het aanbèdeld der afschaffing van die 'marge. En zooals het meermalen ging, als men lang genoeg hamert, verdwijnt de marge wel, maar op een andere manier, dan men bedoelde.

Het meerdere salaris van de mulo-onderwijzers berust op de beide grondslagen van de B. B. L.: opleidingsduur, en aard en gewicht der betrekking. De erkenning van dit laatste blijkt uit het feit, dat de V. I. O. onderwijzers de 100 gulden kregen, hoewel voor hen geen acte-bezit vereischt was, alleen omdat ze als het ware mulo-onderwijzers gaven. Waar wij dus op redelijke gronden een behoorlijke marge kunnen verdienen, mogen wij niet accoord gaan met een vakactie, die onze positie vermindert.

Het Departement heeft een voorloopige schaal voor de mulo-onderwijzers gepubliceerd, het heeft zich dus losgemaakt van de marge van 100 gulden. Daarom wordt het voor ons tijd eens een ander geluid te laten hooren dan „weg met de marge.”

Wij moeten onze aandacht thans wijden aan een aparte Mulo-schaal en dan constateeren wij dadelijk, dat de voorloopige schaal in vergelijking met de voorgestelde schaal voor de schoolhoofden ons geen bevrediging kan schenken. Waar de Directeur van O. en E. zegt, dat het mulo-onderwijs middelbaar onderwijs is, wat ook de naam reeds aanduidt, daar hadden wij gehoopt, dat bij het vaststellen der nieuwe Mulo-schaal het oog naar de andere zijde gericht zou zijn en den afstand tot het middelbaar onderwijs verkleind was geworden, inplaats van ons dichter bij het lager onderwijs te brengen, waar de mulo niet hoort. Ook wat de opleidingsduur betreft, staan wij niet achter bij de half-bevoegde leeraren (Hoofddacte en twee bijacten is zeker niet minder dan een Middelb. A. acte). Ons oriënteerend naar deze kant blijkt, dat de half-bevoegde leeraren hun maximum salaris bereiken na 20 dienstjaren, wij na 22. Hieruit volgt, dat de salaris commissie aangenomen heeft, dat de half-bevoegde leeraren 2 jaren later beginnen dan wij. Welnu, wij staan van onze dienstjaren er twee af, laten er twee minder mee tellen voor verhoogingen, dan hebben we ook hier gelijkheid. We kunnen nu met gerustheid de schaal der half-bevoegde leeraren vragen, met wie wij overeenkomen, wat betreft den aard van ons werk en den duur van onze opleiding.

De verhooging voor het directeurschap kan op f 50 gehandhaafd blijven.

Onderstaand staatje maakt vergelijking mogelijk en wordt den leden ter overdenking en bespreking aangeboden.

N ^o	1 dienstjaar	Thans (ondw. te kl. bij het mulo.)	Voorloopige schaal van het Dep.	Als wij 2 diensten niet meetellen en de schaal der half-bevoegde leraren vragen.	Door het Dep. voorgesteld voor schoolhoofden.
"	2 "				
"	3 "				
"	4 "	500	450	450	400
"	5 "	"	"	500	"
"	6 "	"	"	"	"
"	7 "	550	525	550	450
"	8 "	"	"	"	"
"	9 "	"	"	"	"
"	10 "	600	600	625	500
"	11 "	"	"	"	"
"	12 "	"	"	"	"
"	13 "	675	675	700	600
"	14 "	"	"	"	"
"	15 "	"	"	"	"
"	16 "	750	750	775	675
"	17 "	"	"	"	"
"	18 "	"	"	"	"
"	19 "	825	825	850	775
"	20 "	"	"	"	"
"	21 "	"	"	"	"
"	22 "	900	900	950	850

Mededeelingen van het Voorl. H. B.

1. *Vorming van een definitief H. B.* Het is een urgent belang voor onze jonge vereeniging, dat de te verkiezen H. B. leden in dezelfde plaats wonen, niet te ver van Batavia, om mondeling contact met het Departement mogelijk te maken. Bandoeng is daarvoor de aangewezen plaats. We zijn dan ook reeds eenige weken geleden met de afd. B. in overleg getreden, maar niet tot een resultaat gekomen. In het volgende nummer van de „Mededeelingen” hopen we de candidaten voor 't H. B. te kunnen publiceeren, evenals de
2. *Punten voor het Program v. Actie.* Van eenige afdeelingen en ook van algemeene leden ontvingen we verschillende punten voor het programma van actie. Ter definitieve vaststelling van dit program zullen we een referendum uitschrijven.
3. *De Concept-Statuten* zijn nu in alle afdeelingen besproken, terwijl ook algemeene leden ons hun persoonlijk oordeel hebben bericht. Verschillende voorstellen vnl. over wijziging van art. 2 zijn ingekomen. De meest gewenschte vorm zal door een referendum moeten worden vastgesteld.
4. Het deed ons genoegen van vele leden te mogen vernemen, dat het eerste nummer van onze „Mededeelingen” zeer in den sijnak was gevallen en als goed propaganda-materiaal werd beschouwd. We hopen in deze richting verder te

werken en rekenen op den steun van onze leden om ons nu nog simpele blaadje te doen uitgroeien tot een flink orgaan. We danken collega S. voor zijn goede voorbeeld. Dat velen het mogen volgen.

5. 26 Augustus j.l. bereikte ons telegrafisch de mededeeling uit *Soerabaja*, dat er een afdeeling is opgericht met 14 leden. Bravo!
6. *Kediri* telt op 't oogenblik 6 leden. We dringen nogmaals aan op de vorming van een afdeeling. In dit verband willen we er op wijzen, dat onze vereeniging in de toekomst als regel uit kleine afdeelingen zal bestaan. Dat kan moeilijk anders. Beter een kleine afdeeling dan een groepje algemeene leden. Dan ontstaat er meer organisatorisch verband, worden er geregeld vergaderingen gehouden enz. Zelfs in plaatsen, waar 4 algemeene leden zijn (Medan, Fort de Kock, Cheribon) meenen we, dat het aanbeveling verdient, tot de vorming van een afd. over te gaan.
7. Sedert het vorige nummer dar „Mededeelingen” gaven 11 collega's zich als lid op, terwijl we tot onze spijt 4 namen moesten afvoeren van collega's, die hun sympathie-betuiging niet in den daad van het lidmaatschap wenschten om te zetten. Aantal leden nu $96 + 5$ onder voorbehoud. Collega's uit S., we wachten nog steeds op uw bericht, dat ge bereid zijt, dit voorbehoud te laten vervallen!
8. Dringend verzoek aan alle atd. secr., correspondenten en algemeene leden ons te willen toezenden:
 - a. de juiste adressen der leden. (zoo noodig).
 - b. Opgave van het personeel der school ter plaatse, ook van de bijzondere inrichtingen. (onze lijsten zijn nog niet geheel in orde).
 - c. Opgave van het aantal collega's alleen in 't bezit der hoofd-acten en van de middelbare-acten-bezitters (zonder hoofd-acten).
9. Ter bespoediging der correspondentie houde men rekening met den vertrektijd der booten van Tandjong Priok naar Padang; de eene week Donderdags, de andere week Zaterdags. Dus Zaterdag 24 Sept., Donderdag 29 Sent, Zaterdag 8 October, Donderdag 13 Oct. enz.
10. Deze „Mededeelingen” worden wederom aan alle collega's bij het Mulo toegezonden.

Nieuws uit de afdeelingen.

1. In *Soerabaja* werd een afd. opgericht met 14 leden.

Het bestuur zal voorloopig worden gevormd door de heeren P. K. Erkelens, voorz., en C. Los, secr.

Een lijst circuleert nog op de verschillende scholen voor het winnen van nieuwe leden.

Midden Augustus vergaderde de afdeeling; besloten werd:

a. Accoord te gaan met de voorl. contributie, die zoo spoedig mogelijk zal worden opgezonden

b. Inzake de candidaatsstelling voor leden van 't H.B. de kandidaten van Bandoeng over te nemen.

c. Een voorstel in te zenden tot wijziging van art. 2 der concept-statuten: Als lid van de vereeniging kan toetreden ieder, die bij het Mulo werkzaam is. De afd. acht het niet gewenscht, collega's in het bezit van een enkele hoofd acte of middelbare acte van het lidmaatschap uit te sluiten.

2. De afd. Bandoeng vergaderde 21 Aug., vnl. ter bespreking van de concept-statuten. Bezwaren werden gemaakt tegen de redactie van art. 2. Voorgesteld wordt te lezen: Lid kunnen zijn alle onderwijzers (essen), werkzaam bij het Mulo in N.O.I.

De afd. gaat geheel accoord met de werkwijze van Padang en betuigt haar instemming met de gedrukte mededeelingen. Over de mogelijkheid om een H.B. te vormen is nog geen beslissing genomen.

3. Te Poerwokerto vergaderde de afd. 16 Aug. in het gebouw der Mulo. Voor het stellen van H.B. kandidaten werd besloten zich in verbinding te stellen met Bandoeng.

Voor het program van actie worden twee punten naar voren gebracht:

1. Het H. B. zorge, dat er een behoorlijke marge blijft tusschen de salarissen van de leerkrachten behorende bij het L. O. en Mulo.

2. Den leerlingen der Mulo-scholen worde opgedragen zelf voor het aanschaffen van leermiddelen te zorgen.

4. Magelang hield 7 Sept. een vergadering. De volgende besluiten werden genomen:

1. Voor de H.B. verkiezing de kandidaten van Bandoeng over te nemen.

2. Inzake art. 2 v.d. concept-statuten, dat de afdeeling met de redactie accoord gaat, maar een alinea wenscht toe te voegen met de bepaling, dat collega's die niet aan de eischen van toelating voldoen, als gedispenseerden kunnen toetreden.

3. Verschillende punten voor het Program v. Actie nog eenigen tijd in studie te houden. De voornaamste hiervan zijn:

a. Verbetering der aansluiting v. h.

onderwijs op de verschillende Mulo-scholen onderling.

b. Herziening v. h. leerplan.

c. Invoering van een staats-eindexamen.

d. Herziening v. d. catalogus der leermiddelen.

e. Differentiatie.

f. Schoolgeldbetaling aan 's Lands Kas.

g. Het toekennen van 'n beslissende stem aan de schoolvergadering bij de bevordering en zoo noodig bij de bespreking van andere aangelegenheden de school betreffende.

Verder was de afdeeling zeer tevreden over het feit, dat door de uitgave van de „Mededeelingen” contact met de leden is verkregen. De contributie werd voorloopig vastgesteld op f 1,50 per maand.

5. De afd. Padang vergaderde 14 Sept. ten huize van den voorl. voorzitter.

Alle leden (8) waren aanwezig. Allereerst wordt een afd. bestuur gekozen; coll. J. C. A. Oostdijk aanvaardt de functie van voorzitter en coll. A. J. Santen die van secr.-penn.

In verband met het groote aandeel kost-leerlingen te P. is er door het voorl. bestuur een voorstel ingediend, om een onderzoek in te stellen naar de huisvesting van die leerlingen en de gelegenheid, die ze hebben, om te studeren. De bedoeling is na te gaan, of verbetering noodig en mogelijk is. Langdurige besprekingen worden gevoerd, waaruit blijkt, dat de meeningen nogal uiteenloopen. Besloten wordt het voorstel tot een volgende vergadering aan te houden.

Een tweede bestuursvoorstel, om het punt: Betere regeling van de repetitie's, op de agenda van de e. v. schoolvergadering te plaatsen, wordt na eenige discussie aangenomen.

De overige tijd wordt besteed aan de bespreking van punten voor het program van actie, waarvan de volgende met algemeene stemmen worden aangenomen. De Vereeniging van Mulo-leerkrachten ijvere voor:

1. Benoeming van bevoegde mulo-krachten.
2. Uitbreiding van de bevoegdheden der schoolvergadering.
3. Bevordering van een juiste differentiatie.
4. Kleinere klassen.
5. Betere voorziening van leermiddelen.
6. Instelling van een goed-ingericht staats-examen ter verkrijging van het mulo-diploma.
7. Verbetering van den rechtstoestand der Mulo-leerkrachten.
8. Een voldoende salariseering der Mulo-leerkrachten.
9. Vaststelling van een maximum aantal lesuren.
10. Vereenvoudiging der school-administratie.

„MEDEDEELINGEN”

van de

„VEREENIGING VAN LEERKRACHTEN BIJ HET M. U. L. O. IN N. I.”

Dit orgaan verschijnt voorloopig op onregelde tijden.

Wordt gratis toegezonden aan alle Mulo-leerkrachten.

INHOUD.

Art. 6 van ons Programma v. Actie — Verslechterde vooruitzichten bij verzuarden arbeid — De kwestie der Vio-leerkrachten. — Critische Overpeinzingen — Mededeelingen v. h. voorl. H. B. — Overzicht van ons ledental — Adressen van afd. secr. en correspondenten — Financieel verslag — Mutaties.

ADRESSEN.

A. J. SCHURINK, Slingerlaan 5 Padang, Voorzitter.
J. POEN, Belantoeng 17 Padang, Alg. Secretaris.
H. H. DRIESSE, Justitielaan 10 Padang, 2e Secretaris.
J. H. RAADERSMA, Goeroen 5 Padang, Alg. Penningm.

PUNT 6 VAN HET PROGRAMMA VAN ACTIE.

’t Examen is ’n allerongelukkigste instelling, die misschien moeilijk door iets gelukkigers kan worden vervangen.

School en Huis.

Weg met alle examens. Dit ideaal kreeg een kans zijn practische mogelijkheid te bewijzen, toen in 1921 de Mulo-eindexamens werden afgeschaft. Deze verandering heeft ons echter geen ideale toestand gebracht. Vele collega's, vooral de oudere onder ons, voelen, dat het een stap achteruit is geweest. Velen, die in 1921 de afschaffing met vreugde zagen, wenschen thans het eindexamen terug in het belang van het onderwijs en de maatschappij. Allerwegen hoort men dan ook stemmen opgaan om weer te komen tot een eindexamen en wel een staatseindexamen. De noodzakelijkheid van dit laatste weet ieder, die in zijn verlot in Holland de klachten van onderwijsmannen heeft gehoord over de funeste werking van de school-examens.

Collega IJsselstein schreef o. a. * „Proefwerken en eindexamen dwingen de leerlingen tot werken. Mijn tegenstanders hebben prachtige ideeën en schoone idealen, doch ze vergeten maar al te zeer, dat leerlingen . . . slechts leerlingen zijn, en dat verreweg de meesten zonder dwang niet studeeren, zonder dwang zich de noodzakelijke, doch voor hen zoo vervelende parate kennis, niet eigen maken.”

* „Geef ons het Eindexamen terug” Bijvoegsel van „De School” van N. I. van 19 Februari 1926.

En parate kennis is noodig, betoogt hij verder.

„Men heeft alleen belangstelling voor die vakken, waarvan men in zijn jeugd een behoorlijke portie parate kennis heeft opgedaan. Slechts dan komt men er toe, om nog eens in verloren oogenblikken er in te snuffelen. Door te weinig parate kennis te geven, leveren we dus aan de Maatschappij een geslacht af van mindere, van onvolledige ontwikkeling, een geslacht, dat den drang mist tot verdere studie. Zoo gaan we dus een tijd tegemoet van mindere ontwikkeling, van grotere onwetendheid, en onze idealisten, in hunne verblindheid, werken dien toestand in de hand, en sturen aan op een lagere cultuur, op een wegrukken van de plaats, welke ons volk onder de beschaafde landen inneemt.”

In het zelfde stuk lezen we, dat collega IJsselstein in een enquête ingesteld heeft over verscheidene jaren, die aan het licht bracht, dat de resultaten van ’t eindexamen overeenkwamen met de beoordeeling op het 4de rapport.

Hij schrijft: „Slechts heel enkele uitzonderingen waren er. Sommige leerlingen slaagden, die op het 4de rapport waarschijnlijk gezakt zouden zijn. Wel een bewijs, dat het vroegere eindexamen op welwillende wijze werd afgenomen, wel een bewijs, dat ons Mulo-eindexamen geen loterij was, en tevens een bewijs, dat een eindexamen kan werken als correctief, want ook de rapportcijfers, met hoeveel zorg ook samengesteld, kunnen een vergissing zijn, daar er tijdens de lessen nooit zooveel gelegenheid bestaat en zooveel tijd is, om elken leerling zoo nauwkeurig aan den tand te voelen, als dit met een eindexamen het geval is.”

De tijd, dat er geen eindexamen meer bestaat, valt

samen met het verval der lagere school. De leerlingen, die wij thans krijgen, zijn veel slechter dan vroeger en wat blijkt? Slaagde vroeger gemiddeld 75% der leerlingen uit de 3de klasse voor het eindexamen, thans wordt het diploma uitgereikt aan gemiddeld 84%.

„Daaruit volgt, dat wij onderwijzers in ons oordeel verslapt zijn, dat wij zelf een eindexamen heel hard noodig hebben. Daaruit volgt ook, dat het einddiploma, onder invloed der Lagere School reeds in waarde verminderd, door ons zelf naar omlaag is gehaald, en dat het dus van minder beteekenis is geworden voor den handel, voor de cultures, voor de verschillende gouvernementen diensten.”

„Erger dan onze verslappening evenwel, is de verslappening bij de tegenwoordige jeugd. Zelfs de beste leerlingen doen niet anders, dan wat hun voorgeschreven wordt, geen regeltje meer, doch, als ze er kans toezien, wel een paar regels minder.”

„Ieder, die gevoel heeft voor recht en billijkheid, zal toegeven, dat een leerling, die op de eene Mulo zou slagen, het ook op de andere behoort te doen, en eveneens, dat elke leerling, die behoort te zakken op de eene Mulo, op een andere niet mag slagen.”

Die vaste norm zijn we kwijt „t Is te gek, dat leerlingen van Buitenzorg, ofschoon daar een Mulo-school is, spoorstudent worden, om de Mulo te Batavia te bezoeken, omdat het daar zooveel gemakkelijker is”.

Tot zoover collega IJsselstein in het bijvoegsel van „De School” van 19 Februari 1926.

Ja, het is te gek: Dat een leerling, die twee maal een slecht rapport krijgt, na de kerstvacantie naar een andere Mulo gaat, omdat hij daar wel over zal gaan. Wat ook gebeure.

Dat een ander, die de 2e klas doubleerde en weer bleef zitten — de tweede keer op een andere Mulo — op een 3de Mulo in de 3de klas wordt geplaatst.

Dat de mees en onzer dit lijstje met eenige voorbeelden uit eigen omgeving zouden kunnen verrijken.

Waar deze ongelijkheid toe leidt, blijkt uit een vraag aan Mulo-onderwijzers gedaan: „Waarom maken jullie heiden leerlingen zoo lastig?”

Het is toch hetzelfde diploma en op de andere Mulo krijgen de leerlingen het diploma veel gemakkelijker.

In de praktijk en voor verdere studie wordt niet gevraagd, waar het diploma is behaald. Een diploma is een diploma en zijn waarde wordt natuurlijk bepaald naar de gemakkelijkste manier, waarop het verkregen kan worden. Hoe duidelijk wordt het ons, dat we een vaste norm moeten hebben. Alleen een staats-examen kan die verschaffen.

In het kweekschoolplan lezen we op blz. 15; De onderwijsraad sprak zich uit, met 13 stemmen voor en 2 stemmen tegen, ten gunste van een staatsexamen.

De ernstige bezwaren tegen een schoolexamen berusten in hoofdzaak op de uit ervaring gegroeide overtuiging, dat het met zooveel oerlijk recht verdedigde schoolexamen ondermijnd wordt, doordat som-

migen aan de gelegenheid tot misbruiken geen weerstand kunnen bieden, wat tengevolge heeft, dat het examen en daarmee het onderwijspeil wordt verlaagd.

Blz. 16: Dat de resultaten van een schoolexamen onbetrouwbaar zijn, doordat het stelsel aan hen, die oneerlijk willen zijn, daartoe de volle gelegenheid biedt, bewees de practijk in Holland en Indië, wat op de vergadering aan de hand van officieele verslagen uit Holland, van een vakbladartikel en met feiten uit eigen ervaring bevestigd werd.

Blz. 17: De tegenstanders van een schoolexamen konden hun bezwaren, ondanks de uitmuntende verdediging niet laten varen. Dit bewijst, hoe diep de overtuiging is geworteld, dat het schoolexamen zijn in principe erkende superioriteit niet zal kunnen handhaven, omdat de menselijke zwakheden zich er te ongehinderd van meester kunnen maken en het naar beneden zullen sleuren.

Het in Holland ingevoerde schoolexamen heeft zijn prestige verloren, en men wenscht Indië voor den pijnlijken strijd, dien Holland te zien geeft, te bewaren.

Wat het oordeel van vele ervaren leerkrachten in Holland over een schoolexamen is, blijkt uit een artikel van Dr. L. van Oss in 't Haagsche maandblad van September 1927. Dit artikel werd geplaatst naar aanleiding van een schrijven door een twintigtal directoren en leeraren, werkzaam bij het M. O. en leden van een Commissie, die dit jaar het Eindexamen H.B.S. voor extraneel afnam, gericht aan den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

In het kort komt het hierop neer. De onderteekenaars wijzen op den slechten invloed der Schoolexamen op het M. O. Het examen is indirect ook een onderzoek naar het peil van het onderwijs en dus is het onlogisch dit onderzoek aan den leeraar op te dragen.

Bij een staatsexamen vroeg een leeraar nooit zijn eigen leerlingen, wat bij de schoolexamens juist wel het geval is en dit wordt één der grootste fouten van het schoolexamen genoemd.

Ieder leeraar toch heeft bepaalde onderwerpen, die hij uitvoerig, andere, die hij oppervlakkig of in het geheel niet behandelt. Verder kent hij de sterke en zwakke plaatsen in de kennis van zijn leerlingen al voor het examen. Er is dus veel kans, dat het examen in een comédie onttaardt. Ook blijken de leerlingen niet minder zenuwachtig te zijn dan bij een staats-examen.

En bovendien biedt het een gemakkelijke weg tot misbruiken. Een andere fout is de invloed van de rapportcijfers, omdat deze te hoog kunnen zijn, als ze b.v. worden gegeven naar aanleiding van proefwerk over een bepaald gedeelte.

Is er aanleiding tot misbruiken? Als antwoord hierop vinden we aangegeven:

1 Men noemt een school goed, als het aantal geslaagden groot is.

- 2 Concurrentie tusschen openbare en bijzondere scholen onderling en tegenover elkaar.
- 3 Nijver tusschen de leeraren over de hooge cijfers, die de candidaten behalen.

Een nadeel van schoolexamenen is bovendien, dat de leeraren van verschillende scholen geen contact met elkaar hebben, waardoor de jongere niet kunnen profiteren van de ervaring van oudere collega's.

Door het voortdurend contact werd vroeger steeds het onderwijs verfrischt, terwijl het tegenwoordig bij vele collega's verstart.

Het Mulo-onderwijs kan zijn belangrijke taak bij de ontwikkeling van deze landen alleen vervullen, als het einddiploma het vertrouwen van het publiek herkint. Daarvoor is noodig, dat het onderwijs op een hoog peil staat en dat misbruiken bij het uitreiken van het diploma niet kunnen voorkomen. Alleen dan kan het Mulo-diploma een vaste waarborg zijn voor de practijk en voor inrichtingen van verdere studie. Het is dan ook te hopen, dat spoedig wordt overgegaan tot het instellen van een staatsexamen.

De Mulo-scholen kunnen daartoe bv. in groepen worden vereenigd, wat gemakkelijker gaan zal, naarmate het aantal scholen toeneemt. Voor elke groep worde een commissie benoemd, op de manier als thans voor de akte L. O. geschiedt. Als examinerator worden zoo mogelijk alleen zij benoemd, die minstens drie jaar in het derde studiejaar het vak onderwezen hebben, waarin zij zullen examineeren. Verder gelde als regel, dat niemand zijn eigen leerlingen examineert. Een groot voordeel hebben we in Indië door de uniforme leerstof en uniforme leerboeken. De overplaatsingen zorgen, dat er af en toe in een groep nieuwe examinatoren optreden.

Zoo'n regeling moet mogelijk zijn, daarvoor mogen geen hinderpalen onoverkomelijk zijn. De kwestie is van te groot belang; ze grijpt te diep in het Indische leven. Het groote belang van een waardevol en door allen gewaardeerd Mulo einddiploma maakt, dat men geen kosten ontzien mag om het te bereiken. Vergelijk men bovendien de kosten, die een halve maatregel met zich brengt, met die van een regeling, die volledige waarborg biedt, dan zal het verschil wel niet zoo groot zijn, dat we moeten blijven voortskakelen.

Dat we tevreden moeten zijn met een regeling, waarbij de mogelijkheid blijft bestaan, dat in de Maatschappij minderwaardige diploma's komen, die de waarde der goede diploma's en dus die van het geheele M.U.L.O. omlaag trekken.

Dit zou in de eerste plaats ten nadeele zijn van degenen, die een Mulo-diploma bezitten. Zij zijn het beste af met een diploma, waarvan de Maatschappij de waarde erkent.

VERSLECHTERDE VOORUITZICHTEN BIJ VERZWAARDEN ARBEID.

De Arbeid bij het Mulo-Onderwijs is de laatste jaren

zwaarder geworden. Dat zal voor de meesten onzer wel oud nieuws zijn, maar toch wil ik nog eens enkele punten naar voren brengen, voor de jongeren onder ons en ook voor de ouderen, die door de gewoonte de tegenstelling met vroeger niet meer zoo voelen.

Zonder daar nu verder over uit te weiden of er heele beschouwingen over op te zetten, zal ik de voornaamste punten even de revue laten passeeren.

Vroeger was het maximum-aantal leerlingen 25, nu is het 30 en soms nog meer.

Vroeger was het peil van de leerlingen, die we van de lagere school kregen, heel wat hooger dan nu.

Tijdsomstandigheden, ideeën en opvattingen zijn de laatste jaren sterk veranderd en daaraan heeft zich ons onderwijs aan moeten passen, wat niet altijd even gemakkelijk gaat.

In verband met het voorgaande heeft de aard onzer schoolbevolking zich gewijzigd en is een minderheid van Indische leerlingen vaak omgezet in een groote meerderheid, die andere eischen stelt aan ons onderwijs geven dan een Europeesche schoolbevolking. Uit den aard der zaak is het onderwijs geven door Nederlandsche leerkrachten aan de Indische rijpere jeugd veel zwaarder, ik noem bijv. maar de moeilijkheden met het taalonderwijs, om van andere bezwaren maar te zwijgen.

Het bijzondere Mulo-Onderwijs is de laatste jaren zeer uitgebreid. Daardoor worden de leerlingen uit de beste kringen, van de Gouvernementsscholen weggetrokken en wordt de Gouvernmentsschool een armenschool. Dit gevaar dreigt ook voor sommige bijzondere scholen, zoodra er meer dan één bijzondere Muloschool op eenzelfde plaats is, als bijv. in Djokja, omdat één der Muloscholen toch altijd een standeschool wordt en daardoor ook de andere bijzondere Muloscholen tot de categorie van scholen voor mindersitueerden aftalen.

Het Mulo-Onderwijs is de laatste jaren vaak het slachtoffer geworden van financieele bezuinigingen, waarvan andere scholen, die op dezelfde hoogte of lager staan, zooals de zgn. Technische scholen, geheel vrij liepen.

Het vertrouwen tusschen de leerlingen en de Onderwijzers, en hiermee bedoel ik speciaal de Indische leerlingen wordt steeds minder en is zeker minder geworden als ik dat vergelijk bij vroeger. Daardoor wordt ook de goede verhouding gestoord en het arbeiden wordt minder aangenaam. Ik geef dit laatste punt als een persoonlijke ervaring, waarvan ik weet, dat ook anderen die ondervonden hebben. Ik herhaal, dat ik niet in beschouwing wil treden over de oorzaken, van die minder goed wordende verhouding, en nog veel minder de schuld wil gaan uitzoeken. Ik constateer slechts een feit en met feiten hebben wij op het oogenblik te maken.

Over het algemeen lijkt mij, dat bij alle leerlingen, van welken landaard dan ook, het gemis aan tucht toeneemt, en bandeloosheid en luiheid eveneens.

Al de bovengenoemde zaken verzwaren onzen school-arbeid en wellicht weet een ander nog wel enkele punten aan die lijst toe te voegen.

Laten we nu eens zien, wat het Departement van Onderwijs stelt tegenover die verzwarende en veronaangenaming van ons werk.

Allereerst een verlaging van de salarissen van de jonge Mulo-Onderwijzers. Maar, zegt het slimme Departement, dat lijkt erger dan het is, want dat wordt later weer goedge maakt met het mooie maximum als je Mulo-Directeur wordt en we pikeren er zelfs over om dat maximum van Directeur met f 50.— te verhoogen, zoodat het dan zou worden f 10'0.— Laten we echter die toekomstmelodiefen even laten rusten en ons uitsluitend beperken tot de nuchtere werkelijkheid.

Het maximum is op het oogenblik f 950.— Dit is echter slechts een schijn-maximum. In de praktijk komt het hier op neer, dat de overgrote meerderheid der Mulo-Onderwijzers nooit hooger maximum bereiken zal dan f 900.— daar het maximum van f 950.— afhangt van het Directeurschap. Hebben wij wel eens goed nagegaan, wie en hoeveel onzer ooit directeur zullen worden?

De bevordering tot directeur gaat telkens langzamer en steeds grooter wordt het aantal, dat het nooit worden zal. Ik heb niet de juiste gegevens bij de hand, zoodat alles eenigszins benaderd wordt, maar die benadering belet toch niet er een juist beeld van te geven.

Het aantal gouvernementsmuloscholen breidt zich slechts langzaam uit, zoodat we veilig kunnen zeggen, dat er per jaar ongeveer 4 Directeuren noodig zullen zijn. Men is nu bezig met de collega's die in 1916 bij het Mulo zijn gekomen. Die hebben er dus 11 jaar over gedaan om directeur te worden. Laat ons nu eens aannemen, dat de collega's van 1916 allen geplaatst zijn, wat, meen ik, niet het geval is. Dan begint men volgend jaar aan de collega's van 1917. Daarvan zijn er, naar ik schat, een twaalfal. Die zullen dus drie jaar noodig hebben om allen geplaatst te zijn als directeur. De laatste van die groep wordt dan directeur in het jaar 1930. In het jaar 1931 begint men met collega's van het 19'8, waarvan ik het aantal, na allerlei aftrekkingen schat op 15. Die hebben dus tot 1935 noodig eer de laatste directeur wordt. Dan begint men aan de collega's van 1919 en nu kan ieder verder de berekening voortzetten.

Uit bovenstaande blijkt wel, hoe er zeer velen zijn, die nooit directeur zullen worden en dus nooit het voorgespiegelde maximum zullen bereiken. Doordat het aantal leerkrachten bij het Mulo zeer sterk is uitgebreid, niet in verhouding staand tot de uitbreiding van het aantal scholen, wordt de kans om directeur te worden voor de jonge collega's nog geringer dan hij al is.

Voor de bijzondere scholen geldt dit bezwaar in even groote mate. Stellen we het gemiddelde aantal leerkrachten van een bijzondere Mulo op 8, dan kan

er van die acht maar een directeur worden, de zeven anderen zullen met pensioen moeten gaan zonder ook het maximum bereikt te hebben.

Men voelt, welk een groote onbillikheden in zulk een salarisregeling liggen om niet te spreken van onrecht. Dat nu is te verhelpen door het volgende. Iedere Mulo-Onderwijzer krijgt het salaris van Directeur als hij 10 jaar bij het Mulo is werkzaam geweest en hij op dat oogenblik geschikt geacht wordt als directeur op te treden, maar door de langzame promotie nog niet in werkelijkheid als directeur kan fungeren. Me dunkt, dat is zeker niet te veel geëischt en schade kan het voor het Gouvernement ook niet opleveren, want mocht de promotie vlugger gaan, dan vervalt automatisch de voorgestelde regeling.

Ook de onderwijzeressen bij het Mulo moeten in deze regeling deelen. In theorie kunnen de onderwijzers directeur worden, maar zelfs dat schijn-genoegeen is den dames ontzegd. Er is officieel vastgesteld, dat een onderwijzeres nooit hoofd van een Muloschool kan worden. Dat voel ik als een onbillijkheid. Het Departement maakt van de diensten der onderwijzeressen bij het Mulo gebruik en als er nu bepaalde redenen zijn, waarom zij geen hoofd kunnen worden en zij dus nooit het officieele maximum kunnen bereiken, is het niet meer dan billijk ook haar na tien dienstjaren bij het Mulo, bij vastgestelde geschiktheid voor hoofd eener Muloschool, het Directeurssalaris toe te kennen.

H. J. SLEGTEHORST.

N. B. Dadelijk na het afdrucken van het vorige nummer bereikte ons bovenstaand artikel van collega S. Ofschoon eenige punten van dit artikel reeds verwerkt zijn in: Een gevaar voor de Mulo-School", bestaat er tegen plaatsing bij ons absoluut geen bezwaar. We zijn er van overtuigd, dat we niet spoedig te veel op hetzelfde aanbeeld slaan.

Verder is collega S. zoo bereidwillig een vaste rubriek: „Crisische Overpeinzinnen" voor zijn rekening te willen nemen. De eerste bijdrage verschijnt hieronder.

DE KWESTIE DER VIO LEERKRACHTEN.

Door de hervorming van het kweekschool-onderwijs zijn langzamerhand verschillende Vio-leerkrachten over compleet geworden. Voor de belanghebbenden een buitengewoon onaangename zaak, daar niet alleen hun positie, maar ook hun salaris in 't gedrang geraakt. De te-werkstelling van de Vio-collega's in het bezit van Mulo-akten biedt geen moeilijkheden, zij kunnen bij het Mulo geplaatst worden, waar zij door hun ervaring in den omgang met oudere i. c. Inlandsche leerlingen zeker gewaardeerde leerkrachten zullen zijn. Doch met deze oplossing zullen maar weinigen geholpen kunnen worden, aangezien de meeste Vio-leerkrachten geen Mulo-bevoegdheden bezitten of alleen in 't bezit zijn van een of meer Inlandsche taalakten, die voor het Mulo geen waarde hebben. Toch heeft het Departement—gedrongen door het gebrek aan volledig bevoegde leerkrachten—een aantal Vio-leerkrachten zonder bevoegdheden bij het Mulo geplaatst. Het vooroor-

pig H. B. van de Mulo-vereeniging meent krachtig stelling te moeten nemen tegen de aanstelling van niet-bevoegde Mulo-krachten, ook in dit speciale geval. Tot handhaving van het specifieke karakter van het Mulo moeten wij aandringen op benoeming van volledig bevoegde leerkrachten d. w. z. van leerkrachten in het bezit van hoofddiakte en twee bijakten, die in staat zijn een volledige taak aan een Mulo-school op zich te nemen. Van dit standpunt zullen wij geen afstand doen, ook niet terwille van een groep collega's, voor wie een plaatsje moet worden gezocht. Het personeelsgebrek bij het L. O. is zeer nijpend. Het personeelsgebrek bij het L. O. is zeer nijpend. Het personeelsgebrek bij het L. O. is zeer nijpend. Deze overvloedige Vio-leerkrachten bij dit onderwijs terug — en late hun het salaris, dat zij genoten, ten volle behouden. Het is een zaak van billijkheid, die door het Departement zal moeten worden toegegeven. Het behoud van eenmaal genoten salaris bij terugplaatsing is een kwestie, waarvan de oplossing niet alleen voor de Vio — maar ook voor de Mulo-leerkrachten van belang is. Er is reeds een groep collega's, die als bijzondere gunst dit recht bezitten en de f 100 Mulo marge als onvervreemdbaar deel van hun salaris genieten.

Het H. B. van het N.I.O.G. — waar ook Vio-leerkrachten lid van zijn! — heeft al een zeer simpele oplossing van de moeilijkheden in de bijzondere aandacht van het Departement aanbevolen n.l. plaatsing van alle overvloedige Vio-krachten bij het Mulo. De eenvoudigste weg om salarisverlaging te voorkomen maar zeker niet in het belang van de Mulo-school.

Een nieuwe moeilijkheid doet zich voor in de vraag: waar moeten deze overgeplaatste Vio-mensen op de ranglijst voor directeur geplaatst worden m. a. w. moet hun diensttijd bij het Vio in aanmerking worden genomen? Ons dunkt, dat op deze vraag maar één antwoord te geven is n.l.: deze Vio-krachten, die hun dienst bij het Mulo beginnen, dienen te worden geplaatst daar, waar ieder ander komt, wanneer hij zijn dienst bij het Mulo aanvangt: Onderaan.

Wij kunnen geen enkel motief aanvoeren om deze Vio-collega's boven andere te bevorrechten: zij hebben geen onderwijs gegeven gelijkwaardig met het Mulo, zij hebben niet behoeven te voldoen aan de benoemings-eischen, die bij het Mulo gelden. Wat hebben de Mulo-leerkrachten aan een ranglijst, als anderen bij het Mulo benoemde collega's — worden ingeschoven? Men leze het artikel van coll. S. er in dit nummer op na, hoe het staat met de promotie-kansen van de Mulo-mensen: het allergrootste deel komt voor bevordering tot directeur nooit in aanmerking. Een belemmerende omstandigheid is bovendien nog het feit, dat het meerendeel van deze Vio-collega's vele dienstjaren bij dat Vio hebben en zij bij inschrijving de promotie van de Mulo-collega's, die reeds spoedig aan de beurt zouden zijn voor een benoeming tot directeur, nog jarenlang zullen uitstellen.

Het Departement heeft aan de vakvereenigingen advies gevraagd in deze aangelegenheid. De collega's mogen hieruit leeren, hoe noodig het is, dat er een

afzonderlijke Mulo-vereeniging bestaat, die zuiver de meening van de Mulo-leerkrachten kan weergeven, waar het hun speciale belangen betreft. De algemeene vakvereeniging is niet in staat de Mulo-belangen naar den wensch der belanghebbende leerkrachten te behartigen; hun meening wordt verdoezeld door die van een zeer veel grotere groep van collega's bij het L. O.

CRITISCHE OVERPEINZINGEN.

Als een mensch in verloren oogenblikken zit te peinzen, springen zijn gedachten van den hak op den tak. Al moge er dan volgens de Freudiaansche theorie een onderbewust verband tusschen bestaan, voor ons bewust zieleleven lijken die gedachten zonder eenigen samenhang.

Ook de overpeinzingen, die hieronder volgen, zullen vaak zonder eenig verband zijn. Dit als inleiding.

Geen volk, dat zooveel van confereeren houdt, als het Nederlandsche. Een Nederlander leeft niet, als hij niet kan zwelgen in allerlei commissies, conferenties, enz. Dat zit hem in het Nederlandsche volkskarakter, dat er niet van houdt om dadelijk een beslissing te nemen, graag de kat uit den boom kijkt, en belangrijke zaken gaarne uitstelt, met het gevolg, dat er van beslissingen niet altijd veel komt en de zaak op de lange baan wordt geschoven. Men is vaak al tevreden als men over de zaak gesproken, of liever gepraat heeft, om geen oneerbiediger woord te gebruiken. De vakvereenigingen gaan dikwijls aan hetzelfde euvel mank. We zien het aan het N. I. O. G. met zijn Mulocommissies, die al jaar en dag bestaan, en waarmee nooit iets bereikt is. "Och wil men de Mulo-onderwijzers in het N. I. O. G. er weer mee paaien, en zeer zeker zullen er onder onze Mulo-collega's zijn, die er zich weer door laten paaien. Een commissie is een schoon motief om nooit tot daden te komen.

Zoo is het ook met een conferentie. We denken maar aan de vele conferenties van den Volkenbond, die vrijwel tot niets geleid hebben.

Wij, Mulo-onderwijzers, kunnen ook van conferenties meepraten. In 1919 is er een conferentie geweest van directeuren en onderwijzers, uitgaande van het Departement. Daar is van alles en nog wat besproken, zwaar en breed geredeneerd. Het resultaat was nihil. Nu kort geleden, voor en na de Septembervacantie, is er weer een conferentie geweest van de Mulo-directeuren met den Inspecteur en den Directeur van Onderwijs. Een week lang is er zwaar geboomd. Is er een onder ons, die nog zoo optimistisch is, dat hij daar eenig positief resultaat van verwacht? Het is jammer van het geld, dat die conferentie gekost heeft, dat is alles, wat we ervan kunnen zeggen.

Het eenige positieve is misschien, dat de buitenwacht denkt:

„Jonge, jonge, wat slooft men zich toch uit voor dat Mulo-onderwijs". Ik denk bij dergelijke zaken altijd aan mannen als Napoleon, Bismarck, Mussolini en dergelijke krachtgestalten, die nooit conferenties hielden of lieten houden. Ze hielden die niet noodig,

daar ze handelden, en ze bereikten iets.

Op de laatste conferentie bleek ook weer, dat zoodra iets geld kostte, het werd afgewimpeld. Een der conferentie-gangers zeide zeer kernachtig, dat men zakken vol moreele steun kon krijgen, maar geen geld. Men zou haast immoreele steun met geld verkiezen boven dat. Enfin, over eenige jaren krijgen we weer een conferentie, en dan weer over eenige jaren een conferentie, en zoo maar door, ad libitum. En iedere keer kunnen we dan weer dat oud-Hollandsche rijmpje aanheffen, waarvan ik alleen maar de laatste regel durf citeren, omdat er ook een onweloeflijke regel in voorkomt: „En de zaken, die bleven zooals het was.”

Veel strijd en oneenigheid in de wereld vindt zijn oorzaak in misverstand. Zoo heerscht bij sommige collega's het denkbeeld, dat de Mulovereeniging is opgericht uit vijandschap tegen de algemeene vereenigingen, i.e. tegen het N. I. O. G. de C. O. V. en de K. O. B. Niets is echter minder waar. Het is van de Mulo-onderwijzers niets anders dan een daad van zelfbehoud. De zaak is toch eigenlijk zoo eenvoudig. In de algemeene vereenigingen bevinden zich allerlei groepen, waar tusschen meer of minder groote verschillen bestaan.

Nu kan een algemeene vereeniging zich niet uitsluitend wijden aan de behartiging van de belangen van een bepaalde groep, zonder daardoor een andere groep te kort te doen. Zou, om nu een concreet geval te noemen, het N. I. O. G. zich alleen bezig houden met het Mulo, dan zouden de collega's van het lager onderwijs daartegen ten rechte protesteeren. Omgekeerd kunnen de Mulo-onderwijzers geen genoegen nemen met verwaarloozing van hun belangen. Wat doet nu de algemeene vakvereeniging? Die wil de kool en de geit sparen, hetgeen altijd uitloopt op een vruchteloos geschipper. Begint nml. een groep te protesteeren, doordat zij zich achteruitgezet voelt, dan komt er in eens een groote opflukkering in de belangstelling voor die groep en een tijdje slooft de algemeene vakvereeniging zich uit voor de mopperende groep. Is de ontevredenheid weer wat geluwd, dan gaat de belangstelling uit als een nachtklaars en de algemeene vakvereeniging vaart weer in het oude sop. We hebben dergelijke perioden bij het N. I. O. G. kunnen meemaken. Zoodra de Mulo-onderwijzers ontevreden werden, werd er schijnbaar iets gedaan voor hun belangen en kort daarop was de toestand weer als vroeger. Op het oogenblik slooft het N. I. O. G. zich ook weer uit voor de Mulo-onderwijzers, omdat het daardoor hoopt de Mulovereeniging te doen mislukken. Is dat gevaar verdwenen, dan laat men de Mulo-onderwijzers weer links liggen, want zou men zich blijvend wijden aan hun belangen, dan zouden de collega's van het lager onderwijs zich zeer terecht daartegen verzetten. Men kan nu eenmaal geen twee heeren dienen.

Dat de hoofden van scholen vinden, dat zij meer salaris moeten hebben, is hun goed recht. Dat zij.

vinden, dat zij minstens even veel waard zijn als Mulo-onderwijzers, of eigenlijk nog meer, of dat zij meer of belangrijker werk doen, is een opvatting, waarmee men het niet eens kan zijn, maar die men toch dient te eerbiedigen, daar zij, van hun standpunt, reden van bestaan kan hebben. Maar dan moeten zij niet vergen, dat de Mulo-onderwijzers hun contributie, werkkracht en steun geven, om opvattingen, waarmee zij het niet eens zijn, werkelijkheid te doen worden. Dat zij zelf er voor werken, daar hebben zij groot gelijk in, maar zij mogen niet eischen, dat wij daaraan mee zullen werken. Daarom is de beste oplossing, dat de Mulo-onderwijzers hun eigen vereeniging hebben, om zich daarin uitsluitend aan hun eigen belangen te wijden, terwijl de onderwijzers van het lager onderwijs dat dan kunnen doen voor hun eigen belangen in het N. I. O. G. Dan is er tevens geen oneenigheid meer, want op gemeenschappelijke punten kunnen de beide vereenigingen in de beste harmonie samenwerken. Er is bovendien niet de minste noodzaak om voor de algemeene vereeniging te bedanken als men lid wordt van de Mulovereeniging.

Men kan heel goed lid zijn van beide vereenigingen, en in de algemeene vereeniging de algemeene belangen helpen behartigen. In Djokja bijv. zijn collega's, die lid zijn van het N. I. O. G. en tevens lid van de Leeraarsvereeniging. Zij hebben daarover niet de minste gewetenswroeging, en waarom ook. Alleen zijn diezelfde menschen inconsequent, want zij vinden het uit den booze, dat andere collega's lid zouden zijn van de Mulovereeniging en van het N. I. O. G. Dat kan niet, en dat mag niet, vinden zij. Ik vraag mij wel eens af, of dergelijke menschen logica-dichte schotten in hun hoofd hebben.

Een van de bezwaren, die men wel eens hoort aanvoeren tegen de Mulovereeniging, is dat die vereeniging zoo klein is en daardoor minder macht zal hebben dan een vereeniging als het N. I. O. G. Men vergeet daarbij, dat het Mulo-onderwijs zich steeds meer uitbreidt, zoodat ook het aantal leerkrachten steeds toeneemt en wel in steeds sneller tempo. Maar is dat bezwaar eigenlijk geen holle phrase. Heeft een groote vereeniging altijd meer macht en kracht dan een kleine? De Leeraarsvereeniging bijv. is veel kleiner dan de Mulovereeniging, terwijl de Vereeniging van Pandhuisbeambten heel wat groter is dan het N. I. O. G. Toch zal niemand beweren, dat de Leeraarsvereeniging minder krachtig of machtig is dan de Vereeniging van Pandhuisbeambten, juist het tegendeel is het geval.

Anderen weer zeggen, dat daardoor de eenheid verloren gaat. Maar diezelfde menschen voelen op politiek gebied niets voor die hooggeroemde eenheid. Daar gaat volgens hen de meeste kracht uit van de meest mogelijke verscheidenheid.

Als ieder voor zich, onbevooroordeeld de bezwaren tegen een Mulovereeniging aan een kritisch onderzoek gaat onderwerpen, zal hij zien, dat er van die bezwaren niet veel overblijft.

H. J. SLEGTHENHORST

Mededeelingen v. h. voorl. H. B.

1. 15 Oct. j.l. verzonden we aan de leden een Circulaire in verband met het referendum over de Statuten en het Program van Actie. We herinneren er nog eens aan, dat stembiljetten vóór 1 Dec. a.s. bij den alg. secr. moeten zijn ingezonden, evenals voorstellen tot wijziging van het ontwerp Huishoud. Reglement. We willen nogmaals met nadruk wijzen op het groote belang, dat gemoed is met deze stemming v.n.l. ten opzichte van art. 3 der statuten. We rekenen er dan ook vast op, dat alle leden aan het referendum zullen deelnemen.
Tot onze spijt bleek na het afdrukken, dat het stembiljet niet geheel volledig is; bij art. 5 der statuten ontbreekt alinea c; we verzoeken den leden die zelf te willen invullen, zoodat stemming over dit punt mogelijk wordt.
2. In den loop van deze maand konden we 10 nieuwe leden inschrijven n.l. 3 in Semarang, 3 in Djokjakarta, 3 in Soerabaja en 1 in Malang. Het totaal aantal leden is nu 106. De voortgaande groei van het ledental bewijst, dat onze vereeniging in een bestaande behoefte voorziet. Van verschillende zijden werd ons bericht, dat de „Mededeelingen” met belangstelling worden gelezen en bij vele collega's de sympathie voor de Mulo-vereeniging stijgende is.
3. Het verslag van den penningmeester kon de vorige keer niet meer opgenomen worden; men treft de opgave van de contributie-afracht nu in dit nummer aan. We verzoeken den leden, die nog niet betaald hebben, ons spoedig de contributie toe te zenden.
4. Van de oprichting der Mulo-vereeniging is officieel kennis gegeven aan den Directeur van O. en E. en aan den Inspecteur van het Mulo.
5. De uitgave van dit nummer is ruim een week uitgesteld door een influenza-epedemie onder het drukkerspersoneel.
6. Dit nummer verschijnt in een oplage van 500 exemplaren en wordt aan alle Mulo-leerkrachten toegezonden.

Overzicht van ons ledental.

Soerabaja	17 leden	Buitenzorg	3 leden
Bandoeng	15 „	Fort de Kock	3 „
Magelang	10 „	Malang	3 „
Padang	8 „	Koetaradja	2 „
Poerwokerto	7 „	Probolinggo	2 „
Kediri	6 „	Madioen	2 „
Djakjakarta	6 „	Soerakarta	1 lid
Semarang	4 „	Weltevreden	1 „
Cheribon	4 „	Makassar	1 „
Medan	4 „	Met verlof	7 leden.

Adressen van afd. secr. en correspondenten.

Soerabaja	C. Los, Victoria-hotel.
Bandoeng	N. Leemans, Willemstraat 11.
Magelang	Z. v. Meerten.
Padang	A. J. Santen, Oranje-hotel.
Poerwokerto	J. Laterveer.
Kediri	H. J. J. v. Betten.
Djakjakarta	H. J. Slegtenhorst, Kroonprinslaan.
Cheribon	L. A. Boulogne.
Medan	H. G. A. Engelkamp.
Buitenzorg	J. G. Beunders.
Fort de Kock	J. Stork.
Koetaradja	Ch. A. Emeis.
Makassar	G. J. Roohé.
Weltevreden	H. v. Schoonneveldt.

Van den Alg. Penningmeester.

Contributie ontvangen van :

de afd. Padang.

H. H. Driesser. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

J. C. A. Oostdijk.

J. Poen.

A. J. Santen.

A. J. Schurink.

J. A. Voegt.

C. Zweens.

J. H. Raadersma.

Fort de Kock.

D. J. Werff. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

J. Stork.

Horsthuis.

Knaapen.

Cheribon.

L. A. Boulogne. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

Renardel de Lavalette.

H. M. Bolland.

J. G. Vermeulen.

Buitenzorg.

H. Rodenboog. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

J. G. Beunders.

Mevr. Karssen.

Koetaradja.

Ch. A. Emeis. Over de maanden Aug.—Dec. '27 en Jan. '28.

J. A. Wijnveldt.

Weltevreden.

H. v. Schoonneveldt. Over de maanden Aug. t/m Dec. '27.

Makassar.

G. J. Roohé.

Over de maanden Aug. t/m Dec. 1927.

Djakja.

H. J. Slegtenhorst. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

Mej. A. S. Wigman.

Poerwokerto.

C. v. Noort. Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.

J. A. M. v. Velthoven.

Mej. E. M. Domisso.

J. Laterveer.

P. G. M. Hezemans.

Soerabaja.

Mej. Kenchenius.	Over de maanden Aug. en Sept. 1927.		
Mej. Hoolboom.	"	"	"
S. J. Ysselstein.	"	"	"
H. Vogelzang.	"	"	"
W. Ch. Vervoerd.	"	"	"
F. Bastiaenen.	"	"	"
P. K. Erkelens.	"	"	"
T. Uit de Bos	"	"	"
A. M. v. d. Krogt.	"	"	"
W. F. Eygelsheim,	"	"	"
C. Los.	"	"	"
A. Nijman	"	"	"
H. J. Ter Beeke.	"	"	"
Oherne.	"	"	"

Samarang.

M. C. Stolte.	Over de maand Sept. 1927.		
A. J. Hilbers.	"	"	"
P. Kasberg.	"	"	"
Mej. M. R. E. van Es.	Over de maanden Aug., Sept. en Oct. 1927.		

Malang.

Mej. N. Kruys Voorberge.	Over de maanden Aug., Sept en Oct. 1927.		
--------------------------	--	--	--

Djakakarta.

D. Verbaan.	Over de maanden Oct., Nov. en Dec. 1927.		
Mej. M. J. Garjeanne	"	"	"
Medan.	"	"	"
H. G. A. Engelkamp.	Over de maanden Aug., Sept. en Oct. 1927.		
H. J. Stuy.	"	"	"
J. Poldermans.	"	"	"
Magelang.	"	"	"
J. J. Zuidhof.	Over de maanden Aug., Sept. en Oct. '27.		
Mej. J. J. Heusden	"	"	"
P. Tromp.	"	"	"
A. C. Matthee.	"	"	"
J. v. Balen.	"	"	"
J. J. Antonietti.	"	"	"
Z. v. Meerten.	"	"	"
P. de Boer.	"	"	"
Dijkema.	"	"	"
Mej. A. Wiegman.	"	"	"

De Alg. Penningmeester
J. H. RAADERSMA
Goeroen 5
Padang.

MUTATIES (vanaf 1 Oct. 1927).**WERKZAAM GESTELD:**

<i>Naam</i>	<i>Rang</i>	<i>Plaats</i>	<i>Voordien.</i>
J. Ronteltap	tijd. Ond. 2 ^e kl.	Probolinggo	Partic. Weltevreden
N. J. Tromp	Ond. 1 ^e kl.	Fort de Kock	Van verlof
Mevr. A. W. Beunk-Buth.	tijd. Ond. 2 ^e kl.	Batavia II	Buitenzorg (H. C. S.)
A. Hottinga	Ond. 1 ^e kl.	Fort de Kock	Van verlof
B. J. Holthuis	Dir. Internaat	Madioen	Madioen (Mulo td.)
	Osvia		

BENOEMD.

<i>Naam</i>	<i>Rang</i>	<i>Plaats</i>	<i>Tot</i>
J. G. Beunders	wd. Ond. 1 ^e kl.	Buitenzorg	Ond. 1 ^e kl.
G. S. Schimmelpenning	id.	id.	id.
H. H. Korsten	Wvd Directeur Mulo I	Malang	Directeur
J. Pot	Wvd Directeur	Makassar	Directeur

VERLOF VERLEEND AAN

<i>Naam</i>	<i>Rang</i>	<i>Plaats</i>	<i>Wegens</i>	<i>Duur</i>	<i>Ingaande</i>
A. Nyman	Ond. 2 ^e kl.	Soerabaja	6 jar. dienst	8 mnd.	2 Mrt. 1928
W. F. Kuhlmeier	Ond. 1 ^e kl.	Malang	id.	id.	10 Febr. 1928
K. Meima	id.	Cheribon	id.	id.	2 Mrt. 1928
J. Pot	Dir. Mulo	Makassar	6 jar. dienst	8 mnd.	2 Apr. 1928
G. H. Ferguson	Ond. 1 ^e kl.	Soerabaja	7 jar. dienst	9 mnd.	2 Apr. 1928
H. M. W. Verboom	Ond. 1 ^e kl.	Koetaradja	6 jar. dienst	8 mnd.	2 Apr. 1928

OVERGEPLAATST.

<i>Naam</i>	<i>Rang</i>	<i>Van</i>	<i>Naar</i>
Mej. A. Gordon	Ond. 1 ^e kl.	Samarang I	Samarang II

„MEDEDEELINGEN”

van de

„VEREENIGING VAN LEERKRACHTEN BIJ HET M. U. L. O. IN N. I.”

Dit orgaan verschijnt voorloopig op onregelde tijden.

Wordt gratis toegezonden aan alle Mulo-leerkrachten.

INHOUD.

Op den goeden weg — Het Mulo-onderwijs — Gebrek aan „standing” — Critische overpeinzingen — Merkwaardige verschijnselen — Ons advies inzake de Vio-onderwijzers — De uitslag van het referendum — Minderwaardig — Gemengde berichten — Ontvangen catalogus — Mededeelingen van het voorl. H. B. — Nieuws uit de afd. — Verslag v. d. penningm. — Mutaties — Advertenties.

ADRESSEN.

A. J. Schurink, Slingerlaan 5 Padang, Voorzitter.
J. Poen, Belantoeng 17 Padang, Alg. Secretaris.
H. H. Driesser, Justitielaan 10 Padang, 2e Secretaris.
J. H. Raadersma, Goeroen 5 Padang, Alg. Penningm.

Op den goeden weg.

Voordat we in onze eerste circulaire de collega's oproepen om te komen tot een eigen organisatie van Mulo-leerkrachten, hebben we vaak ernstigen twijfel gevoeld over de mogelijkheid of we dit doel wel ooit zouden bereiken. We waren ons van de vele moeilijkheden wel bewust; we wisten zeer goed, dat speciaal in Indië de collega's niet zoo gemakkelijk voor iets nieuws te winnen zouden zijn en dat de machten, die tegen ons in werk zouden gesteld worden, niet te verachten waren. De sympathie-betuigingen van een vierde gedeelte van ons corps gaven ons echter de overtuiging, dat de behoefte aan een eigen vereniging vrij algemeen werd gevoeld en het tijdstip niet slecht gekozen was. Niet als een stroovuur heeft de beweging om zich heen gegrepen, gelukkig niet. Langzaam hebben we terrein gewonnen, geregeld komen opgaven van nieuwe leden binnen; het is duidelijk, dat de gedachte aan een eigen organisatie steeds meer collega's begint aan te trekken. Kleine kernen van sympathiek gezinnen beginnen hun invloed uit te oefenen op hun omgeving; kleine groepjes van algemeene leden gaan uitgroeien tot afdelingen. De laatste maand heeft ons een goed eind vooruitgebracht; 18 nieuwe leden hebben zich bij ons aangesloten. Madioen geeft ons een voorbeeld, hoe verrassend snel de stemming kan omslaan; één van onze leden daar heeft op een welgekozen oogenblik de noodzakelijkheid bepleit van een eigen vereniging . . . en het aantal leden steeg van 2 op 9. Zoo gaat het ook in andere plaatsen; in Cheribon kwam het aantal leden van 4 op 8, in

Solo van 1 op 3. Kortgeleden waren er in Djokja 3 leden, nu reeds 7. Madioen en Cheribon zijn de nieuwe afdelingen van deze maand, Kediri en Djokja zullen spoedig volgen. Zelf kunnen we maar weinig doen; de stille propaganda van de leden is onze grootste kracht. De bereikte resultaten stemmen hoopvol voor de toekomst; in de meeste Mulo-plaatsen hebben we vasten voet en als steeds meerderen zich geroepen gaan voelen onze beweging daadwerkelijk te steunen, dan zal de tijd niet ver meer zijn, dat onze organisatie ook werkelijk is de Vereniging van Mulo-leerkrachten.

Maar er is meer. Niet alleen de uitbreiding van het leden-aantal, ook de inwendige organisatie vraagt onze volle aandacht. Nu vooral en in de eerste plaats, nu de twijfel is weggenomen van „to be or not to be”. De grondslagen voor het verenigingsleven zijn gelegd; de statuten zijn gereed en de koninklijke goedkeuring kan worden aangevraagd; het programma van actie is voorloopig vastgesteld, het algemeen huishoudelijk reglement wacht op invoering; een definitieve contributie-regeling zal worden voorgesteld. Zoo aanstonds zullen we rustiger de problemen onder de oogen kunnen zien, die door het steeds groeiende Mulo-onderwijs naar voren worden geschoven en waarvoor we naar onze beste krachten een oplossing zullen zoeken. En dan dienen we zoo aanstonds met kracht de actie aan te vangen om voor de Mulo-leerkrachten de plaats in de B. B. L. te verkrijgen, waarop zij in vergelijking met andere groepen hun goed recht kunnen doen gelden.

Van groot belang is in de allereerste plaats,

LEVENSVZERKERING MAATSCHAPPIJ

Opgericht in 1863 door het N. O. G.

10% winst over 1915—1925.

Tarieven en inlichtingen te bekomen bij den

Korrespondent voor Nederlandsch-Indië

P. A. DOEGLAS,

Matramanweg 31, Mr. Cornelis.

dat wij zoo spoedig mogelijk hebben een goed en geregeld verschijnend orgaan. We dienen er allen goed van doordrongen te zijn, dat een flink orgaan de ruggegraat van onze vereeniging zal zijn. Ons blaadje, is nog maar een embryo-vorm van wat het eens worden moet en ook zeker worden zal, als een ieder maar de medewerking verleent, waartoe hij in staat is. Onze „Mededeelingen” moeten uitgroeien tot het blad, waarin alle Mulo-zaken worden besproken, het lijfblad van den Mulo-leerkracht.

Collega's, we zijn op den goeden weg; de lijnen zijn uitgestippeld, maar het einddoel is nog lang niet bereikt. We doen een krachtig beroep op uw steun en medewerking, zoowel voor de uitwendige propaganda als voor de inwendige verdieping van ons vereenigingsleven.

Alle Mulo-belangen behartigd in en door de Mulo-vereeniging!

Alle Mulo-collega's georganiseerd in de „Vereeniging van Leerkrachten bij het Mulo in N. I.”

Het Mulo-onderwijs.

„Moeten wij ons programma inrichten op den gemiddelden aanleg onzer tegenwoordige leerlingen of moeten wij er voor zorgen alleen die leerlingen tot ons te trekken, die een programma, dat een algemeene vorming waarborgt, met succes kunnen volgen?

Mij dunkt, dat het antwoord op die vraag niet twijfelachtig kan zijn.

Door het eerste te doen, zetten wij de eerste schrede op een hellend vlak, dat ons onherroepelijk brengt tot den ondergang van onze school.

Het is toch immers voor iedereen duidelijk, dat de klachten over overloading, die nu geen oogenblik meer van de lucht zijn, niet hun oorzaak vinden in het feit, dat onze eischen zwaarder zijn geworden, het tegendeel is waar, maar doordat het gemiddeld peil onzer leerlingen gedaald is.

Door toe te geven aan deze klachten en onze eischen te verlagen, zou het peil der leerlingen nog meer dalen, wederom zouden klachten komen, die wederom gevolgd zouden worden door verlaging van onze eischen, „ad infinitum.”

Neen, wij moeten strak vast houden aan ons programma, al kunnen we wel iets laten vallen, vooral op het terrein der

parate kennis, waardoor de „algemeene vorming” geen schade zal lijden.

De noodzakelijke consequentie is, dat we ons bevrijden van die leerlingen, voor wie ons programma te moeilijk is.

Te groot is het aantal geworden van hen, aan wie een algemeene vorming niet besteed is, maar die toch graag een bescheiden, meer afgebakende taak willen volbrengen, welke binnen het bereik hunner krachten valt.”

Ir. D. J. KRUYTBOSCH

in „Middelbaar Onderwijs Problemen”.

Ziehier de groote vraag, die ons de laatste jaren bezig houdt. Is het niet of deze stem uit het moederland tot ons gericht is? Door de omstandigheden zijn wij misschien wel eens op het hellend vlak gedrongen. Laten wij echter op onze zaak passen.

Onze Mulo beoogt ook het geven van algemeen vormend onderwijs, het opvoeden tot geestelijke zelfstandigheid. Daarmee is de leerling gebaat, hetzij hij de Maatschappij in gaat of verder studeert.

Parate kennis is daarbij bijzaak en behoort dan ook niet meer aangebracht te worden, dan voor verdere ontwikkeling onontbeerlijk is.

Het doet er zelfs niet toe welk vak onderwezen wordt, als het doel maar bereikt wordt. En hiervoor is noodig een kern van vakken, die leerstof opleveren, „waarbij de leerlingen hun tanden op elkaar hebben te zetten om ze te verwerken.” (*)

Hiervoor levert wiskunde en natuurkunde prachtig materiaal, maar ook in de talen is dat te vinden.

Bij differentiatie in een wiskundige en een talenafdeeling, voere men hier de drie moderne talen in, naar keuze te vervangen door één of meer Inlandsche talen: Men houde daarbij vooral in het oog, dat het niet in de eerste plaats de bedoeling is de talen te leeren.

Zoo opgevat kan er een A en een B diploma ontstaan, die absoluut gelijkwaardig zijn; niet één diploma dus voor de practijk en één voor verdere studie. Beide diploma's waarborgen een gelijke algemeene ontwikkeling.

De bedoeling van de differentiatie mag niet zijn minderwaardige leerlingen in staat te stellen een „Mulo diploma” te halen.

Aan handelskennis en handelsrekenen wordt door verschillende deskundigen slechts een geringe vormende waarde toegekend. Bovendien kan het handels-onderwijs tusschen de andere vakken niet zoo tot zijn recht komen, als dat op een handels-school het geval is. Door aan die vakken een grooter aantal lesuren te besteden, krijgt de talenafdeeling van de Mulo een amphibisch karakter, wat noodzakelijk het diploma op een lager peil

(*) G. Bolkestein. De Literair-Economische afdeeling der H. B. S.

brengt.

Liever dan dezen weg in te slaan, aanvaarden men het beginsel: Wie het algemeen vormend onderwijs van de Mulo niet volgen kan, moet verdwijnen.

Voor zulke leerlingen moet de mogelijkheid bestaan door vakonderwijs zich een plaats in de Maatschappij te verschaffen. Velen van hen zullen zich gaarne toeleggen op iets, wat in direct verband staat met het praktische leven. En bij vakonderwijs is de praktische kennis hoofdzak en de algemeene vorming bijzaak.

Er is behoefte aan handelsscholen zooals die te Semarang, waar men in de praktijk zeer te waardeeren krachten kan vormen. Dat men daarbij niet kan spreken van middelbaar onderwijs in de beteekenis, waarin we het Mulo-onderwijs middelbaar onderwijs kunnen noemen, is duidelijk.

Probeert men deze scholen onder te brengen in de talenafdeeling van de Mulo, dan gaat noodwendig het karakter van het Mulo-onderwijs verloren en zelfs een mooie naam kan dat niet voor- komen.

Wij komen dus tot de volgende conclusie:

De Mulo geve uitsluitend algemeen vormend onderwijs, in een wiskundige- en een talenafdeeling, waarvan de diploma's absoluut gelijkwaardig zijn.

Daarnaast komen vakscholen voor die leerlingen, waaraan algemeen vormend onderwijs niet besteed is.

Aan deze scholen wordt het uitreiken van praktijk-diploma's overgelaten.

SCH.

Gebrek aan „standing”.

De oprichting van de Mulo-vereeniging is door de algemeene vakvereenigingen nu juist niet met ingenomenheid begroet. Wat te vergeven is. In den beginne heeft men gebracht ons streven belachelijk te maken; toen het ridicule ons blijkbaar niet doodde, heeft men geprobeerd ons vrees aan te jagen door ons de „verderfelijke” gevolgen van onze actie schril voor oogen te stellen. Er zijn zelfs stemmen opgegaan om ons tegen onze eigen „dwaasheden” te beschermen! We hebben den eersten storm kalm over ons heen laten trekken; tegenwerking heeft ook een goede zijde, we groeien des te sneller tegen de verdrukking in.

Eén dezer dagen lazen we echter een uitlating aan ons adres, die we niet zonder meer willen laten passeeren. In het „Katholieke Schoolblad” van 1 Nov. j.l. vonden we overgenomen uit den „Koerier” het verslag van een vergadering in Soerabaja, waar de heer Ysselstein een poging deed om te komen tot de oprichting van een afd. der Openbaar-Onderwijs-Vereeniging. We kunnen die lezing zelf en de objectiviteit van dat

verslag niet beoordeelen. In een onderschrift begaaf de redactie van 't K. S. echter de onheuschheid de Mulo-vereeniging bij de katholieke collega's op unfair wijze verdacht te maken. We nemen de opmerking in z'n geheel over. „Ysselstein kunnen we de „geestelijke vader” van de Mulo-vereeniging noemen. De eerste poging is indertijd van hem uitgegaan. Is Y. nu ook geen lid van de M. V.? Welnu, katholieke collega's, meent ge nu nog, dat ge in één vereeniging kunt zijn met menschen, die zoo vijandig tegenover 't bijz. onderwijs staan als Y.?”

We hebben deze vriendelijke vragen meermalen herlezen en ons verwonderd afgevraagd, hoe 't mogelijk is, dat de redactie van een onderwijsblad, van een katholiek onderwijsblad nog wel, zoo elk besef van „standing” en van logica schijnt verloren te hebben. Deze redactie meent tegen de Mulo-vereeniging te moeten waarschuwen, niet door degelijke motieven en bewijsgronden aan te voeren ontleend aan de handelingen van die vereeniging zelf, maar door te wijzen op het optreden van één enkel lid buiten het verband der organisatie. De consequentie van deze opmerking wil de redactie voor haar eigen organisatie dan ook zeker wel accepteren; de K. O. B. mag dus veroordeeld worden om de gedragingen van één zijner leden en nog wel buiten zijn organisatie.

De redactie heeft haar toevlucht genomen tot een dergelijke vooze argumentatie, omdat ze wel wist lang te zullen moeten wachten op een vijandig optreden tegen het bijzonder onderwijs van de Mulo-vereeniging zelf. Zij moet bekend zijn met het feit, (wij hebben haar de „Mededeelingen trouw toegezonden”) dat de M. V. streeft naar verbetering van het Mulo in N. I., openbaar zoowel als bijzonder, dat de M. V. als organisatie dus niet vijandig staat tegenover het bijzonder onderwijs. En we kunnen er bijvoegen, dat geen van onze leden zich tegen deze doelstelling heeft verklaard, of getracht heeft die te veranderen. Ook de heer Y. niet! De Katholieke en Christelijke collega's van openbare zoowel als van bijzondere onderwijs-inrichtingen, kunnen zich dus wel met een gerust hart aansluiten, — wat trouwens reeds vele gedaan hebben — omdat zij weten, dat hun godsdienstige en politieke principes in de M. V. niet in 't gedrang zullen raken.

Maar dat sluit niet in zich, dat een lid van de M. V. als voorstander van openbaar onderwijs buiten de organisatie niet voor dat onderwijs zou mogen ijveren of dat een katholiek lid van onze vereeniging afstand zou moeten doen van zijn principe om te strijden voor goed katholiek onderwijs.

De redactie was eerlijker geweest, als ze gezegd had:

„We vinden het verkeerd, dat katholieke collega's zonder noodzaak lid worden van een neutrale

J. B. W.**J. B. WOLTERS**
GRONINGEN, DEN HAAG — WELTEVREDEN**J. B. W.**

Zoo juist verschenen:

K. TEN BRUGGENCATE**ENGELSCH WOORDENBOEK****TWEDE DEEL: NEDERLANDSCH-ENGELSCH**
TIENDE, OMGEWERKTE EN VERMEERDERDE UITGAVEdoor **A. BROERS**

Leeraar H. B. S. met 5-j. cursus te 's-Gravenhage

Prijs, 2 deelen in een of twee banden f 7,50**Elk deel afzonderlijk - 3,75**

Thans is ook het tweede deel van het sterk uitgebreide en grondig herziene woordenboek verschenen en geregeld uit voorraad leverbaar.

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG — WELTEVREDEN, Gang Scott 5.

vereening", want daar gaat het om. Nu kan zij met ons van meening verschillen omtrent de vraag of hier noodzaak is of niet.

Een degelijke bestrijding zullen we met genoegen weten te waardeeren; deze uitlating van de redactie van het „Katholieke Schoolblad” moeten we echter naar het terrein van de onwaardige verdachtmakingen verwijzen.

Critische overpeinzingen.

Het is misschien een beetje antiek om in dezen gezagsloozen tijd over gezag te praten. Maar ik wil het er toch op wagen. Voor ons onderwijzers is het gezag zelfs een zeer belangrijke zaak. Een onderwijzer toch, die geen gezag over zijn leerlingen heeft, is als onderwijzer verloren. Vandaar dan ook dat wij het gezag ten opzichte van ons zelf naarstig aankweeken of trachten aan te kweeken.

Maar zet nu dienzelfden onderwijzer eens als object tegenover het gezag, d.w.z. dat hij het gezag moet ondergaan, dan zien wij geheel iets anders, want dan is de liefde voor gezag meestal voor een groot deel verdwenen. Geen klasse van ambtenaren, die zich zoo moeilijk onder het gezag schikt als de onderwijzers. Van ouds-

her staan wij bekend als menschen, die zich niet gemakkelijk aan gezag onderwerpen, als lastige menschen wat gehoorzamen betreft. Als subject verheerlijken wij het gezag, als object verzetten wij ons er tegen.

Het lijkt een psychologische paradox, die echter ook psychologisch is op te lossen. Ik zal hier echter geen lange verhandeling gaan geven over de onderwijzerspsyche, hoe interessant dat onderwerp misschien ook moge zijn. Laat ik slechts met een enkele opmerking volstaan. Bij het onderwijzen worden speelt onze zelfstandigheidszucht, onze neiging tot individualiteit, en verder de lust tot heerschen een belangrijke rol. Geen wonder dat menschen, die psychisch zoo aangelegd zijn als wij, onderwijzers, wat al blijkt uit het feit, dat wij onderwijzer worden, niet gemakkelijk gezag erkennen of ons daaronder schikken.

Maar daaruit volgt noodzakelijk, dat menschen, die aangewezen zijn, om over ons gezag uit te oefenen, bijzondere eigenschappen moeten bezitten, willen zij daarin voldoende slagen. Terwijl bij andere takken van dienst een meer of minder uitgebreide titel al voldoende overwicht over de ondergeschikten uitoefent, terwijl bij militairen soms het aantal sterren al voldoende indruk maakt, zijn wij onderwijzers weinig ontvankelijk

voor titels, als gezagsinstrument.

Tot de personen, die over ons gezag moeten uitoefenen, behooren de inspecteurs. Het is een noodzakelijke eisch dat dit gezag geëerbiedigd wordt, want gezag is een noodzakelijk iets in de maatschappij. Maar dan moet dat gezag zulke eigenschappen bezitten, dat wij het ook kunnen eerbiedigen. Wordt daar bij de keuze van inspecteurs door het departement voldoende op gelet? Kort geleden zijn weer verschillende inspecteurs benoemd. Daar zij tot het lager onderwijs behooren, hebben wij er als mulo-onderwijzers eigenlijk niet veel mee te maken, ofschoon het uit een algemeen onderwijsbelang voor ons toch ook van belang is. Maar over eenigen tijd zullen er waarschijnlijk ook bij het Mulo eenige inspecteurs of adjunct-inspecteurs benoemd moeten worden, zoodat het voor ons toch wel actueel is.

Veronderstel eens, dat wij aan een inspecteur de volgende vraag konden voorleggen: „Aan welke eischen moet iemand voldoen, welke psychische eigenschappen moet iemand bezitten, om geschikt te zijn voor inspecteur?”

Ik maak mij sterk, dat men ons het antwoord daarop zou schuldig blijven. Ja, na lang piekeren zou men eindelijk wel enkele eigenschappen bij elkaar gezocht hebben, maar dat zou meer op

goed geluk gebeuren. Een systematisch, gefundeerd antwoord zou niet gegeven worden, omdat men er zich nooit het hoofd over gebroken heeft. De bewijzen daarvoor liggen in het verleden, laat ons hopen, dat zij ook niet in de toekomst zullen liggen. Wie denkt er bij het verleden niet aan een zeker inspecteur, iemand zonder eenige wetenschappelijke vakkennis, zonder eenige menschenkennis, zonder eenige tact, hol van binnen, of liever niet hol, maar opgevuld met ijdelheid en verwaandheid en groote machtsbegeerte. Wie denkt er niet aan sommige inspecteurs, waarmee hij het onderwijs heeft gelukkig gemaakt.

Een inspecteur moet, om nu maar eenige eigenschappen te noemen, een hoogstaande moraal hebben, en niet uitblinken in het drinken van paitjes, of het tappen van schuine moppen, of in het maken van gewaagde opmerkingen tegenover bedeesde onderwijzeresjes, en dergelijke.

Verder wordt maar al te vaak als gunstige eigenschap aangenomen, het hebben van een soepele natuur, denkende, dat dit synoniem is met tact. Een soepele natuur is als regel een buigzame natuur, d.w.z. iemand, die goed buigen kan en dan vooral tegenover alles wat hooger is. Soepel is meestal synoniem met gemis aan ruggegraat. Een goed inspecteur moet juist ruggegraat hebben.

Dan moet een inspecteur de noodige wetenschappelijke vakkennis hebben. Als iemand weet of merkt, dat degene die boven hem staat, in geestelijk opzicht zijn mindere is, kan er van gezag uitoefenen weinig of geen sprake zijn. Gehoorzaamheid moet op achting kunnen steunen en dat is in dat geval niet mogelijk.

Verder moet een inspecteur algemeen ontwikkeld zijn en een beschaafd man zijn, maar dan vooral innerlijke beschaving bezitten.

Zoo zou ik het lijstje van eigenschappen en kundigheden nog een poosje voort kunnen zetten, maar dit is voldoende om te laten zien, dat lang niet ieder geschikt is voor inspecteur. Men kan zelfs een goed onderwijzer of directeur zijn, zonder daarom geschikt te zijn voor inspecteur.

Juist als gezaghandhaver kan een inspecteur zoo belangrijk zijn, daar hij vaak moeilijkheden moet voorkomen en strubbelingen op moet lossen. Het benoemen van goede inspecteurs is dus van zeer veel gewicht. Laat ons hopen, dat het departement bij een eventuele benoeming van inspecteurs en adjunct-inspecteurs een goede keuze zal doen, geleid door de juiste overwegingen, zoodat ons Mulo daar de vruchten van moge plukken.

Het onderwijs in het Nederlandsch is een van de belangrijkste zaken bij het Mulo, vooral daar het Nederlandsch voertaal is bij de andere

J. B. W.	Zoo juist verschenen:	J. B. W.
M. U. L. O.		
BOUW EN VERRICHTINGEN VAN HET MENSCHELIJK LICHAAM VOOR LEERLINGEN VAN MULO-SCHOLEN door C. HETTEMA Oud-hoofd cener (M)ulo-school te Rotterdam ZESDE, BIJNA ONVERANDERDE DRUK Geïllustreerd met 87 figuren in den tekst en 4 gekleurde platen Prijs, ing. f 1,70, geb. f 1,90		
UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN, DEN HAAG, WELTEVREDEN Gang Scott 5		

vakken en bij de universitaire studie een groote kennis van Nederlandsch noodzakelijk is voor de Indische jongelui om die hoogere studie met vrucht te kunnen volgen.

Daarom is het ook van zooveel belang, dat we leesboeken hebben, waarvan de taal goed Nederlandsch is.

Over het algemeen is het Nederlandsch van de oudere leesboeken zooals de Slotbundel en Analecta wel in orde. Het was echter jammer, dat de stof dier leesboeken voor de Indische Mulo-scholen minder geschikt was. We hebben nu sedert eenige jaren het Nieuw Leesboek van Mann, Schweitzer en Van der Wateren, tegenwoordig verzorgd door Visser.

In 1919 werd dit aan de verschillende scholen gezonden om het te beoordeelen. Dit jaar, 1927, hebben wij het op de Mulo-school in Djokja pas in gebruik gekregen. Gauw is anders. Maar dit is tevens de reden, dat ik me er nu pas eenig oordeel over kan vormen, wat betreft zijn gebreken en deugden.

Een ernstige fout vind ik het, dat het Nederlandsch van sommige lessen bepaald slecht is en slordig, niet in staat om het Nederlandsch der leerlingen te verbeteren. Laat ik enkele voorbeelden geven uit deel II.

Op blz. 227 staat de les van: „De Tijger van de Zee”.

Dit is een stuk vertaald uit het Engelsch. Op blz. 238 staat: „het anders zoo onwelluidende „chug-chug-chug-chug” van een motor”. Nu vraag ik aan de collega's of een van hen ooit een motor zoo'n zonderling geluid heeft hooren maken. Zoo'n motor bestaat eenvoudig niet. Hoe komen de schrijvers aan zoo'n geluidsnabootsing.

Eenvoudig, doordat ze niet gesnapt hebben, dat die geluidsnabootsing op zijn Engelsch is geschreven. Spreekt men het nml. op zijn Engelsch uit, den krijgt men: „tsjuk-tsjuk-tsjuk-tsjuk”. Dat is het goede geluid van den motor. Dat de schrijvers niet door hebben gehad, dat bij het vertalen ook de klanknabootsing in het Nederlandsch vertaald had moeten worden, is toch vrij onnoozel. Iemand, die geen Engelsch kent, weet niet wat hij er aan heeft.

Op blz. 115 van hetzelfde deel staat de les van: Een Slachtoffer van Eenhonderd en Zeventien noodlottige Ziekten. Ook al uit het Engelsch vertaald, Het opschrift begint al met een ernstige fout tegen het Nederlandsche taaleigen, want wij spreken in het Nederlandsch niet van Eenhonderd en Zeventien, maar van Honderd en Zeventien. Het is de letterlijke vertaling van het Engelsche: One Hundred.

Op blz. 118 van dezelfde les staat: „U is toch een apotheker? Ook dat is in strijd met het Nederlandsche taaleigen, want er moet staan: „U is toch apotheker?” Ook al weer de letter-

lijke vertaling van het Engelsch: „You are a chemist?”

Het lijken kleinigheden, maar dat zijn ze toch niet, want juist in Indië moeten we met dergelijke dingen zoo oppassen. We mogen bovendien toch van een leeraar in de Nederlandsche taal, zooals H. J. Visser, die dat boek verzorgd heeft, verwachten, dat hij dergelijke fouten opmerkt en niet in zoo'n leesboek laat staan. Ik zou de collega's, die deze boeken gebruiken, willen verzoeken, om ze toch vooral kritisch te gebruiken.

H. J. SLEGTHENHORST.

Merkwaardige verschijnselen.

In een stukje door de „School” uit de „Christ. Ond.” van 8 October 1926 overgenomen lezen we:

„Wij voor ons gelooven, dat het schipbreuklijden van het voorstel der vakvereenigingen is gelegen in den angst voor de Mulo-marge.

Dit is, wel is waar, door den Onderdirecteur bestreden, die zeide, dat in de eerste plaats de billijkheid maatstaf was geweest en niet wisselvallige omstandigheden, wij denken hierbij aan de Conferentie van den K. O. B. en C. O. V. met den Directeur van Onderwijs niet lang geleden, waar gevraagd werd overweging van het 1^e klasserschap voor alle onderwijzers. Dit was volgens den Directeur onmogelijk, en er werd aan toegevoegd, dat zoo dit ooit zou komen, de Directeur zou voorstellen de Mulo-marge te verhoogen tot f 150.— Hier weer de angst voor de Mulo-marge”.

Ieder, die de vorige „Mededeelingen” onzer vereeniging heeft gelezen, zal begrijpen, dat men een verkeerde conclusie trekt, door te meenen, dat de bewering van den Directeur die van den Onderdirecteur weerlegt. Beide uitlatingen toch dekken elkaar volkomen. Wij hebben meermalen aangeetoond, dat de Mulo-marge inderdaad een billijke vergoeding is.

Wat betreft de angst voor de Mulo-marge, die men meent te constatareen, weten onze lezers, dat die bij ons ook bestaat en wel in zeer sterke mate. Wij wezen reeds op de gevaarlijke politiek der vakvereenigingen, die steeds het tegengestelde meenden te moeten propageeren. (Zie Mededeelingen 1 „Gevaarlijke vakactie”).

De door ons gespatieerde zin uit bovenstaand stukje, in verband met het proefballonnetje in den vorm van het door het Departement bekend gemaakte zeer voorloopige schema van een Mulo-schaal, stelt ons dat gevaar nog eens duidelijk voor oogen.

Gelukkig beseffen al meer collega's, dat het tijd wordt zelfstandig op te treden, zoodat onze rijen steeds grooter worden.

Bij vergelijking van de beschrijvingsbrieven voor de eerstvolgende Algemeene Vergaderingen van N. I. O. G. en K. O. B. met die van vorige jaren, zien we een sterke opleving in de belang-

stelling voor het Mulo-onderwijs.

Het N. I. O. G. heeft zelfs een aparte afdeling voor de Mulo-voorstellen, waarbij dan nog komt het voorstel Bandoeng [Salaris Mulo-leerkrachten = salaris halfbevoegd leeraren], welk voorstel wel een schril contract vormt met het dusver ingenomen standpunt.

De K. O. B. heeft een dozijn Mulo-voorstellen, waarbij vooral trefst voorstel 57. [Aantal lesuren voor de Mulo-leerkrachten = aantal lesuren H.B.S. leeraren].

Een vraag is, hoe deze voorstellen, die van een juist inzicht getuigen, maar lijnrecht staan tegenover de meening, die de vakverenigingen op de Conferentie in September 1926 verkondigen, op de resp. A. V.'s ontvangen zullen worden.

Toch zal dit alles van geen invloed zijn op den bloei van onze vereeniging.

Onze leden zijn er zich van bewust, dat zij van de algemeene vakvereniging en voor de behartiging van hun speciale belangen niets meer te verwachten hebben — zij weten, dat al deze schoon-klinkende voorstellen tenslotte als eenige ondergrond hebben de bedoeling, de Mulo-leerkrachten van een eigen organisatie af te houden.

Wij gaan rustig voort met den opbouw van onze jonge vereeniging zonder acht te slaan op het marktgeroep om ons heen.

Wij wenschen onze positie te versterken en een krachtig protest te laten hooren, telkens wanneer die bedreigd wordt.

Wij voelen nog dagelijks den terugslag van de debâcle bij het L. O. van eenige jaren geleden. Ons ernstig streven is er voor te waken, dat het Mulo van een dergelijke periode verschoond blijve.

Ons advies inzake de Vio-onderwijzers.

Kort na het verschijnen van ons vorige nummer ontvingen we van het Departement, dat de officiële kennisgeving van de oprichting onzer vereeniging even te voren ontvangen had, het verzoek ons oordeel te mogen vernemen omtrent de plaats, die de bij het Mulo geplaatste Vio-onderwijzers op de ranglijst dienden in te nemen. In afwachting van dit verzoek hadden wij de zaak reeds aan de afdeelingen en algemeene leden voorgelegd. Overal heeft men de kwestie als zeer belangrijk beschouwd, want vele antwoorden, de meeste behoorlijk gemotiveerd, zijn bij ons ingekomen. We zullen dit materiaal hier niet verwerken; men kan de beslissingen der afdeelingen in de verslagen achter in dit nummer nalezen. We hebben met voldoening gezien, dat onze meening, in het vorige nummer afgedrukt, door het overgrootste deel van de leden wordt gedeeld. Wat wij ook wel verwacht hadden. De Mulo

leerkrachten hebben lang genoeg toegeeflijkheid betoond ten opzichte van andere groepen van collega's. Het klinkt hard, „vak-egoistisch“, maar de behartiging van onze eigen belangen komt voor ons in de allereerste plaats. Het mag zoo langzamerhand wel als bekend worden verondersteld, dat de Mulo-leerkrachten van hun collega's niets te verwachten hebben; reeds jaren lang wordt onze positie door het streven der vakverenigingen naar omlaag gehaald en wij moeten wel op onze hoede zijn om verdere afbrokkeling te voorkomen. Nu is het voor ons geen tijd voor mooie gebaren en opofferingsgezindheid ten opzichte van anderen — harde noodzaak dwingt ons op eigen zaak te letten.

Over mooie gestes gesproken! We treffen in de „School“ van 25 Nov. j.l. een ingezonden stuk aan van den heer F. H. W. Vliegen, Directeur der Mulo-school te Buitenzorg, waarin deze de N. I. O. G. leden opwekt tot een „mooi daad van collegialiteit“ door te adviseeren de Vio-onderwijzers krachtens hun diensttijd op de ranglijst in te schuiven. Ons dunkt, dat de heer V. als pasbenoemd directeur in de positie verkeerd van „juist voor de bui binnen“, dit schoone gebaar beter aan anderen had kunnen overlaten. Dan zou het misschien nog eenig effect gesorteerd hebben . . . en wij hebben aan zijn lesjes en collegialiteit geen behoefte.

Over de zaak zelve kunnen we verder kort zijn. We hebben in ons vorige artikel duidelijk laten uitkomen:

- 1e. dat we benoeming van onbevoegde leerkrachten bij het Mulo niet wenschelijk achten —
- 2e. dat er andere middelen zijn om salarisverlaging voor gedupeerde Vio-onderwijzers te voorkomen —
- 3e. dat Vio-onderwijs niet gelijk te stellen is met Mulo-onderwijs en bovendien de Vio-onderwijzers andere benoemingseischen hebben dan de Mulo-leerkrachten — en dus:
- 4e. dat het billijk is t. o. v. de in dienst zijnde Mulo-leerkrachten, dat de overgeplaatste Vio-onderwijzers onder aan de ranglijst worden geplaatst.

Wij hebben dd. 28 Nov. j.l. het advies van onze vereeniging aan den Directeur van O. en E. verzonden en laten het hieronder in z'n geheel volgen.

„Vereeniging van Leerkrachten
bij het Mulo in N. I.“

No. 115.

Padang, 27 Nov. 1927.

Hoogedelgestrenge Heer.

Naar aanleiding van het schrijven No. D 110/25/18 d.d. 9 Nov. 1927 bevattende het

J. B. W.

Zoo juist verschenen :

J. B. W.

LEERBOEK VOOR HET BOEKHOUDEN

voor inrichtingen van Middelbaar-, Voorgezet-
en Handelonderwijs in Nederlandsch Oost. Indië

door

F. A. VAN DER BILT

Leeraar aan de H. B. S. met 5-j. cursus te Hilversum
en aan de Gooische H. B. S. met 5-j. cursus te Bus-
sum — Oud-leeraar aan de H. B. S. met 5-j. cursus en
aan verschillende Inrichtingen voor Middelbaar- en
Handelonderwijs te Soerabaja.

4e GEHEEL OMGEWERKTE DRUK

Prijs, gebonden f 4,90

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG, WELTEVREDEN
Gang Scott 5

verzoek van UHEG. onze meening te mogen vernemen inzake de plaatsing van Vio-onderwijzers op de ranglijst der Mulo-leerkrachten, hebben wij de eer UHEG. te berichten, dat het naar onze meening ten opzichte van de in dienst zijnde Mulo-leerkrachten billijk moet geacht worden, dat de overgeplaatste Vio-onderwijzers, evenals alle andere beginnende Mulo-leerkrachten, onderaan geplaatst worden op de ranglijst voor directeur.

Toelichting.

1. De bestaande ranglijst der Mulo-leerkrachten is gebaseerd op het sedert 1921 ingenomen standpunt, dat alleen Mulo-diensttijd medetelt voor bevordering tot directeur.
2. Onze vereeniging acht het niet wenschelijk, dat van dit standpunt — om welke reden dan ook — wordt afgeweken.
3. Een eventueele inschuiving van Vio-onderwijzers zou de promotie-kansen van het in dienst zijnde Mulo-personeel verminderen.
4. Het is speciaal onbillijk ten opzichte van die Mulo-leerkrachten, die langen tijd bij het L. O. hebben gewerkt in het bezit van bijakten, en die bij hun overgang naar het Mulo onderaan op de ranglijst zijn geplaatst.
5. Een eventueele vermindering van promotie-

kansen wordt door de Mulo-leerkrachten te meer als een onbillijkheid gevoeld, omdat de Vio-onderwijzers indertijd vrijwillig de Vio-richting hebben gekozen, mede met het oog op de goede promotie-kansen voor directeur en inspecteur bij dien tak van onderwijs.

Als er dus één groep gedupeerd zou moeten worden, is het redelijk, dat dit de Vio-onderwijzers zijn.

Met verschuldigde hoog-
ahting,

Namens het voorloopig
H. B. van de „Vereeniging v.
Leerkrachten bij het Mulo
in N. I.”

A. J. SCHURINK Voorz.
J. POEN Secr.

De uitslag van het referendum.

Ons eerste referendum sluit het tijdperk van voorbereidende werkzaamheden af, een goed stuk werk is verricht. De beslissing over de statuten en het program van actie is gevallen, zoodat nu de grondslagen van ons vereenigingsleven zijn gelegd en de richting is aangegeven, waarin onze actie zich zal bewegen.

Nog enkele opmerkingen over de statuten.

We constateeren met genoegen, dat art. 1° met algemeene stemmen is aangenomen en dat onze vereeniging zich dus met volkomen eensgezindheid plaatst op het standpunt te willen ijveren voor de verbetering van het Mulo in N. I. en zich niet heeft uitgesproken voor een bepaalde richting van onderwijs. We achten het een voordeel, dat collega's van verschillende godsdienstige en politieke richtingen in één vakvereeniging zullen samenwerken en we zijn er vast van overtuigd, dat deze samenwerking het Mulo in al zijn schakeeringen ten goede zal komen.

Verder blijkt, dat — wat de toelatingseisen der vereeniging betreft [art. 3] — het bemiddelingsvoorstel van het voorl. H. B. een flinke meerderheid heeft verkregen. Alle collega's, die bij het Mulo werkzaam zijn, kunnen zich dus aansluiten, benevens allen, die met de Mulo-leerkrachten kunnen worden gelijkgesteld.

We laten hieronder een overzicht van de stemming volgen. Het zou te veel ruimte vragen hier alle artikelen en punten opnieuw af te drukken. We hopen, dat alle leden onze circulaire van 15 Oct. j.l. over het referendum bewaard hebben.

De nieuwe leden krijgen die nog toegezonden zoo lang de voorraad strekt. Zoodra de geldmiddelen het toelaten zullen we statuten en program

v. actie opnieuw laten drukken en ter beschikking van de leden stellen. Ook zal zoo spoedig mogelijk worden overgegaan tot het aanvragen van de koninklijke goedkeuring.

Verzonden zijn 106 stembiljetten; uitgebracht zijn 66 stemmen; ruim 60% der leden heeft dus aan de stemming deelgenomen. Gaarne zouden we gezien hebben, dat dit percentage nog heel wat hooger was geweest, niet alleen, omdat dit eerste referendum zeer belangrijk was, maar ook omdat in de toekomst onze vereeniging bij het nemen van beslissingen steeds op een schriftelijke stemming is aangewezen. De inzet ware dan nog beter geweest.

Statuten				Program v. Actie			
	Voor	Tegen	Blanco		Voor	Tegen	Blanco
Art. 1 a	66			punt 1	65		1
b	65	1		" 2	54	2	10
Art. 2	64	2		" 3	62	1	3
Art. 3 a	5			" 4	65		1
of b	13			" 5	61	1	4
of c	3			" 6	55	9	2
of d	3			" 7	65		1
of e	4			" 8	66		
of f	8			" 9	65		1
of g	30			" 10	64	1	1
Art. 4	66						
Art. 5 a	66						
b	66						
c	66						
Art. 6	66						
Art. 7	66						
Art. 8	66						
Art. 9	66						
Art. 10	66						
Art. 11	64		2				
Art. 12	66						

Ingekomen stembiljetten.

C. Los, A. J. v. Riemsdijk, A. H. v. d. Krogt, H. J. ter Beeke, L. E. Oherne, H. Vogelzang, W. Ch. Verwoerd, S. J. Ysselstein, W. Eygelsheim, P. K. Erkelens te Soerabaja.

Z. v. Meerten, mej. J. J. Huussen, mej. J. G. J. Wiegman, W. H. Dijkema, J. J. Antoniëtti, J. J. Zuidhof, te Magelang.

P. A. W. A. Renardel de Lavalette, L. A. Boulogne, te Cheribon.

H. Steppe, H. J. J. v. Betten, J. B. Haring, te Kediri.

Mej. E. M. Dommissie, P. G. M. Hezemans, C. v. Noort, J. van Velthoven, J. Laterveer te Poerwokerto.

H. Beunders, J. J. Weyers, A. C. v. Kaam, te Malang.

H. J. Slegtenhorst, H. R. Piso, mej. A. S. Wigman, M. J. Garjeanne, A. Gohlicke, D. Verbaan te Djokjakarta.

N. Leemans, T. S. A. Knijff, H. Hommersen, A. Jansen te Bandoeng.

J. Stork, F. Knaapen, H. L. M. Horsthuis, te Fort de Kock.

C. A. Emeis, J. A. Wijnveldt, te Koetaradja. J. H. Raadersma, J. C. A. Oostdijk, A. J. Santen, J. Voogt, C. Zweens, H. H. Driesser, A. J. Schurink, J. Poen te Padang.

J. Poldermans te Medan.

H. v. Schoonneveldt te Weltevreden.

G. J. Roohé te Makassar.

Mej. H. M. S. de Lauwere te Solo.

C. Th. Deeleman te Probolinggo.

J. G. Beunders te Buitenzorg.

Mej. M. R. E. van Es te Semarang.

Collectief stembiljet van 7 leden te Madioen.

Minderwaardig.

"De School" van 2 Dec. j. l. bevat een artikel uit Medan gericht tegen de Mulo-vereeniging, zóó persoonlijk, zóó hatelijk, zóó lang-bij-den-gronds, als wij het nog nooit in een vakblad hebben aangetroffen.

Het lust ons natuurlijk niet om op dergelijk geschrift in te gaan; we volstaan met het als minderwaardig te signaleren.

Alleen willen we er even den nadruk op leggen, dat we nog nimmer een degelijke bestrijding van de Mulo-vereeniging hebben gelezen, dat het eerste artikel, waarin b. v. eens wordt aange-toond, dat de positie van de Mulo-leerkrachten niet door de algemeene vakvereeniging is om-laggehaald, nog moet geschreven worden.

De redactie heeft door het plaatsen van dezen persoonlijken aanval toegestaan, dat een smet werd geworpen op den naam van haar eigen blad; maar het doel is haar blijkbaar dit offer wel waard.

Gemengde berichten.

Het eindexamen H. B. S., 5 j.e.

Het hoofdbestuur van de Algemeene Vereeniging van Leeraren bij het M. O. (A. V. M. O.) heeft een commissie ingesteld, die aan bedoeld hoofdbestuur zal rapporteren over den meest wenschelijken vorm van het eindexamen der H. B. S. met 5 jarigen cursus.

Werd vroeger critiek gehoord op de toen gevolgde wijze van examen afnemen, waarbij de scholen rayongewijze bij elkaar werden gevoegd en de leerlingen meest door leeraren dier scholen, die in de 5e klassen les gaven, werden geëxamineerd, ook het nieuwere systeem van getemperd schoolexamen onder toezicht van „deskundigen” heeft veel tegenstanders gekregen.

De commissie uit de A. V. M. O. is zoo samengesteld, dat de leden de oude en de nieuwe wijze van exameneeren beide kennen.

Bovendien is rekening gehouden met de vakken, waarin zij docceeren, zoodat zoowel de exacte als de litteraire vakken erin zijn vertegenwoordigd.

N. R. C.

De Mulo-school te Taraoetong.

De nieuwe Christelijke Mulo-school te Taraoetong [Tapanoeli] is in wording. 't Wordt een mooi, ruim school gebouw en het maakt, op de teekening althans, een vriendelijken indruk, al is 't van hout. De voortdurende aardbevingen laten n.l. in Taraoetong geen huizenbouw in steen toe.

[Sumatra-Bode].

Ontvangen Catalogus.

Van de firma N. V. Boekhandel Visser en Co

ontvingen we een fondscatalogus, uitgegeven in November 1927. Dit handige boekje van 33 pag. geeft een volledige lijst van studieboeken, romans, tooneelstukken, publicatiën en periodieken, waaruit blijkt, dat de firma Visser met stijgend succes op het gebied der uitgeverij werkzaam is.

Ook voor het Mulo treffen we verschillende nummers aan o. a. het bekende Nieuwe Leesboek in 4 deelen, Levende Taal van A. Schols, boeken, die op vele Mulo-scholen in gebruik zijn.

Mededeelingen van het Voorloopig H. B.

1 Ingekomen :

a. Een verzoek van den Directeur van O. en E. om onze meening te mogen vernemen inzake de plaatsing der Vio-onderwijzers op de ranglijst. Zie het artikel in dit nummer.

b. Schrijven van den Inspecteur van het Mulo, waarin deze blijk geeft van zijn belangstelling in onze vereeniging en de hoop uitspreekt, dat zij zal werkzaam zijn tot heil van 't Indische Mulo.

c. Verzoek van den Secretaris van den Onderwijsraad om de „Mededeelingen” voor het archief te mogen ontvangen.

2. Ons ledental is in de afgelopen maand gestegen van 106 op 124.

Nieuwe leden : te Solo 2, Fort de Kock 1, Probolinggo 1, Malang 1, Magelang 1, Djokja 1, Madioen 7, Cheribon 4.

Nieuwe afdelingen werden opgericht te Madioen (9 leden) en Cheribon (8 leden).

3. Zie voor de Statuten en het Program v. Actie het art. : Uitslag van het referendum.

Op het ontwerp van het Algemeen Huis-houdelijk Reglement zijn geen amendementen ingediend. We kunnen dit dus als aangenomen beschouwen.

Onlangs verscheen de vijfde geheel herziene editie van

HET NIEUW LEESBOEK

door

A. F. Ph. MANN, A. H. J. SCHWEITZER en J. VAN DER WATEREN.

Eene bloemlezing ten dienste van het Voortgezet Lager en Middelbaar onderwijs in Nederl. Indië, nader verzorgd en herzien door

H. J. VISSER

Deel II.

Hiermede zijn alle vier deelen geheel herzien en dsarmede stukken vervangen door anderen, die voor het onderwijs meer geschikt zijn bevonden.

De prijs per deel is fl 3.10

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij de Uitgevers

BOEKHANDEL VISSER & Co.

Weltevreden — Bandoeng.

4. Inzake de salaris-actie en de vaststelling van een maximum aantal lesuren zullen we de volgende week opnieuw een schrijven aan afd. en alg. leden verzenden.

5. Dringend verzoek aan de afd. secr. en correspondenten om de verslagen der vergaderingen persklaar in te zenden.

6. Behalve de booten van den gewonen dienst, die de eene werk Zaterdag en de andere week Donderdags uit Tandj. Priok naar Padang vertrekken, is een sneldienst ingesteld; deze booten vertrekken elken Woensdagochtend uit T. P. en elken Zondagmorgen uit P.

a. s. vertrek data uit T. P.:

14, 17, 21, 22, 28, 31 December 1928.

4, 5, 11, 14 Jan. 1928.

Door met deze data rekening te houden, kan de correspondentie bespoedigd worden.

7. Dit nummer verschijnt in een oplaag van 500 ex. en wordt aan alle leerkrachten bij het Mulo toegezonden.

8. Laatste nieuws: afd. Djokja opgericht met 7 leden.

Nieuws uit de afdelingen.

Kort verslag van de vergadering der afd. Soerabaia op 23 November 1927.

Aanwezig 7 leden.

Besproken werden de volgende punten:

a. Ranglijst en V. I. O. leerkrachten. Unaniem was men van gevoelen, dat de V. I. O. leerkrachten, die bij het Mulo zijn te werk gesteld, onderaan op de ranglijst behooren te komen. Er werd op gewezen, dat de Vio-onderwijzers soms zonder V. I. O. bevoegdheden bij dien tak van onderwijs gekomen zijn. Daarentegen werden soms onderwijzers, nu bij het Mulo werkzaam, vroeger bij het l.o. aangehouden, ondanks hun Mulo-bevoegdheden. Tusschenschuiving op de Mulo-ranglijst zou aanleiding geven tot moeilijkheden en onbillijkheden.

b. Salarisschaal. Met de voorgestelde schaal konden de leden accoord gaan. Een lid had het nog over 't salaris van den Directeur van een Mulo, dat z.i. niet beneden dat van een inspecteur l.o. dienst te staan.

c. Maximum aantal lesuren:

De afd. Soerabaia is niet voor het H. B. voorstel, omdat ze het maximum aantal lesuren gaarne op 28 zag vastgesteld. Dit maximum geldt

ook voor de H. B. S. leeraren. Voor de Mulo-onderwijzers is de tijd, benodigd voor voorbereiding, enz. Zeker niet minder dan voor de leeraren bij het M. O. Immers bij 't Mulo kan 't voorkomen [en komt het in de praktijk voor], dat iemand moet lesgeven in Nederlandsch en Fransch, en in Geschiedenis en Aardrijkskunde en in Staatsinrichting, terwijl een H. B. S. leeraar alleen het vak doceert, waarin hij doorkneed is. Bovendien hebben wij dikwijls te werken met ongeschikte boeken, zoodat er een extract, dictaat, of vragen-en antwoordspel samengesteld moet worden. Gelijktelling van het aantal lesuren van H. B. S. leeraren en Mulo-leerkrachten is dus zeker geen overdreven eisch.

De Secretaris
C. LOS.

Verslag van de afd. Magelang op 19 Nov. 1927.

Eerst werd gestemd over huish. reglement, statuten en programma van actie.

Met 9 tegen 1 stem werd besloten te adviseeren, de V. I. O. leerkrachten onder aan de ranglijst te plaatsen.

Zeër zeker zit er voor die collega's een onbillijkheid in om onderaan gezet te worden, maar bij inschuiving komt de onbillijkheid geheel voor rekening van de Mulo-onderwijzers. Het gevolg ervan zou zijn, dat een aantal Mulo-collega's, evengroot als dat der ingeschovenen, nooit Directeur wordt.

Aangaande de voorgestelde salarisschaal waren de meeningen aanvankelijk nog al verdeeld. Op voorstel van coll. Zuidhof werd er gestemd over salarisschaal H. B., doch f100.— in plaats van f50.— voor 't Directeurschap. Uitslag dezer stemming 4 voor—, 3 tegen, 3 blanco. De voorstemmers achten f50.— voor 't-extra-werk van een Directeur onvoldoende, temeer, waar hij ook een deel van zijn vacaties aan de school moet opofferen—. Een Dir. H. B. S. krijgt f200.— extra. De tegenstemmers vinden f50.— genoeg, omdat de Directeur onder schooltijd zijn administratie kan doen.

Er zijn directeuren, die maar 5 uur per week lesgeven; ook achten zij 't gevaar niet denkbeeldig, dat die extraverhooging wel eens ten koste van anderen kon gaan. De blanco-stemmers gaven voorbeelden van Directeuren, die dagelijks tot 11 uur en zelfs tot 1 uur lesgeven en dus eerder in aanmerking zouden komen voor een extra-verhooging. Ze verloren daarbij niet uit het oog, dat ook de grootte van de school van veel invloed is op de hoeveelheid administratie.

Het voorstel afd. Padang om de salarisschaal

Een greep uit onze Schooluitgaven voor het M.U.L.O.

H. C. van Assenderp. Staatsregeling van Nederland en Ned. Indië	fl. 1.—
A. L. C. Beekman. Beknopt leerboek der wiskundige aardrijkskunde	" 0.80
Dr. I. Boldingh. Zakflora van de landbouwstreken op Java	" 2.50
W. F. Buurman & J. L. Dalmijn. Ind. toetsnaald. Verzameling van stijl- en taal oefeningen	" 1.50
P. A. Doeglas. Rekenkundige vraagstukken	" 0.60
G. van Duinen. Geschiedenis van Ned. Oost Indië. Geill.	" 1.50
Idem Geschiedkundig leesboek. 2 dln. à	" 1.10
Idem & A. J. C. Krafft. Repetitieboek voor de aardrijkskunde I. De werelddeelen — Europa	" 0.85
Idem Idem II. Nederland — Indië	" 0.85
W. Kok. Verzameling van opgaven van het eindexamen der Mulo scholen in Ned. Indië van de jaren 1913/1920	" 1.40
A. F. Ph. Mann, A. H. J. Schweitzer & J. van der Wateren. Nieuw leesboek Bloemlezing, nader verzorgd en herzien door H. J. Visser. 4 deelen à	" 3.10
A. Schols. Levende taal. Oefeningen voor voortgezet taalonderwijs. 3 deeltjes à	" 0.85
J. H. Klooster & A. P. Vooren. Stelkunde voor 3 jarige H. B. S. 3 dln. à	" 0.90
Id. Id. Vlakke meetkunde idem 3 dln. à	" 0.90
Id. Id. Rekenkunde idem 2 dln. à	" 0.90

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij de Uitgevers

BOEKHANDEL VISSER & Co.

Weltevreden — Bandoeng.

uit Mededeelingen No. 2 tot een punt van actie te maken, kreeg de volgende stemming: 3 voor — 4 tegen — 3 blanco.

Men vond de schaal te lang. Het maximum moest vroeger bereikbaar zijn.

Omtrent maximum aantal lesuren dit: Men vond 't voorstel onvolledig, want de moeilijkheid is, wat er met de overige 4 lesuren moet gebeuren en ten tweede zou men gaarne weten of het ook op de Directeur van toepassing is. De vergadering heeft er daarom 2 voorstellen van gemaakt:

1. Max. aantal lesuren 32. De overige 4 uren blijven de leerkrachten ter beschikking van den Directeur. Dit voorstel werd verworpen met 9 tegen 1 stem.

2. Max. aantal lesuren 32. De overige 4 uren ad libitum te besteden; dus ook buiten de school, indien niet te voren hierover wordt beschikt door den Directeur, ongeval van absente onder 't personeel.

Dit voorstel aangenomen met 9 tegen 1 stem.

De afd. Secretaris

Z. VAN MEERTEN.

Spoe dvergadering gehouden 17 Nov. door de afdeeling Poerwokerto.

I. Plaatsing der Vio-leerkrachten op de Mulo-ranglijst.

Dit komt praktisch hierop neer:

„Wanneer zullen zij in aanmerking mogen komen voor de benoeming tot Directeur?

Wij vinden, dat het niet billijk is, indien alle jaren bij een anderen tak van dienst door gebracht meetellen, doch kunnen het ook niet goedkeuren, dat men in dat geval onderaan wordt geplaatst op de ranglijst.

De meerderheid verklaarde zich voor het volgende:

Indien er een vacature is voor Directeur worde hij benoemd, die de meeste dienstjaren heeft, mits hij 10 jaren bij het M. U. L. O. is werkzaam geweest.

II. De salarisschaal.

Deze worde tot een punt van actie gemaakt. Wij gaan accoord met de door U voorgestelde kolom 3 met dien verstaande dat alle getallen één plaats behooren te worden opgeschoven. Het salaris van f450 komt dan na 3, het eind-salaris na 21 jaar.

Toelichting.

Voor velen, die de stap doen naar Indië te gaan is het feit, dat men op zijn 45ste jaar pensioen kan nemen *de reden*. Dit in het oog gehouden is een salarisregeling, waarbij men of nooit of maar heel kort van het hoogste salaris geniet, onbillijk. Vandaar dat wij het max. salaris minstens één, liever twee jaren vroeger binnen het bereik gebracht wilden zien.

De verhooging voor het Directeurschap diene f 50 te blijven, doch worde ook toegekend aan hem, die reeds 10 jaren bij het M. U. L. O. werkzaam is, doch nog niet aan het hoofd werd geplaatst van een Mulo-school.

Dan vinden wij verder, dat men over het hoogste salaris gepensionneerd dient te worden, afgezien van het feit of men dat salaris reeds 2 jaren heeft genoten. [Een nieuw punt van actie].

III. Max. aantal lesuren.

Waarom moeten wij met een grooter aantal lesuren genoegen nemen dan de halfbevoegden? Onze taak is eer zwaarder dan lichter, waar ons naast het vak, waarvoor we speciaal bevoegd zijn, ook nog kan worden opgedragen, ons in te gaan werken in een vak als Aardrijksk. of Gesch. Het max. aantal lesuren zij dus als bij de leeren: 28.

De rest worde extra betaald.

Met coll. groeten.

J. LATERVEER.

Uit de afdeling Cheribon.

I Alhier is opgericht een afdeling van 8 leden.

II Onze afd. is tegen *inpassing der V. I. O. leerkrachten op de Mulo-ranglijst*: ze behooren onder op de ranglijst geplaatst te worden.

Motiveering:

a. Voor benoeming bij V. I. O. werden minder zware eischen gesteld dan bij M. U. L. O.

b. De V. I. O. onderwijzers hebben promotiekansen gehad, zooals wij ze niet kennen. Wij loopen minstens 11 jaar mee, alvorens in aanmerking te komen voor Directeur.

III Maximum aantal lesuren:

Men spreke niet meer van 2 of 3 leerkrachten boven de formatie. Op een H. B. S. zegt men ook niet, dat er 8 leeraren boven de formatie zijn.

Is een leerkracht vrij, dan moet hij kunnen gaan en staan, waar hij wil, behalve wanneer dit het eerste leeuur is; dan moet hij toch om half acht present zijn met het oog op absenties van het personeel.

IV Wat de *salarisschaal* betreft, gaat onze afd.

wel accoord met het voorstel H. B., om gelijkgesteld te worden met halfbevoegde leeraren. De marge van f 50.— voor het directeurschap achten wij veel te weinig. Dat moet zeker f 150.— zijn. Het gezegde van vele Mulo-leerkrachten:

„Hij mag 't Directeursbaantje voor die onnoozele f 50.— per maand hebben”, bewijst duidelijk, dat f 50.— te weinig is. De onderwijzers in 't algemeen hebben door domme jalouzie alle mooie topbetrekkingen bij 't onderwijs naar beneden gehaald. Iedere buitenstaander vindt 't belachelijk, dat 't Directeurschap van een Mulo slechts met f 50.— gehonoreerd wordt.

Ondergeteekende is er meer voor om ons volgens het B. B. L. te laten betalen, volgens studietijd. Er valt dan over te praten of we de studie der Mulo-acten op 3 of 2 jaar zullen stellen. We komen dan op Hoofdacte plus 2 jaar minstens en zullen dan in een schaal geplaatst moeten worden, die zeker gelijkstaat met die der halfbevoegde leeraren. We willen dan op ons ook toegepast zien 't beginsel, dat ten grondslag ligt aan het B. B. L., niets meer en niets minder.—

De Voorloopige Voorzitter/Secretaris
RENARDEL DE LAVALETTE.

Uit Djockja, 20 Nov. '27.

Reeds 7 leden. Van plan over eenige dagen bijeen te komen en afdeeling te vormen. Over salarisschaal nog niet gesproken. Over de andere twee punten al gestemd, omdat daarmee haast was.

Uitslag stemming: Alle 7 leden tegen plaatsing der Vio-krachten op de ranglijst.

Alle leden voor het maximum aantal lesuren van 32.

H. J. SLEGTENHORST.

Uit Fort de Kock, 22 Nov. '27.

Mede namens de andere leden hier kan ik melden wat betreft punt:

I. Dat wij zijn voor plaatsing van de Vio-leerkrachten onder op de ranglijst.

II. Dat wij liever het maximum eerder bereikt zagen, vooral in verband met het op lateren leeftijd uitkomen van vele Mulo-leerkrachten.

III. Dat dit naar onze meening niet zoo urgent is, daar de grootere Mulo's toch reeds over 1 of meer reserve-krachten beschikken en de kleinere spoedig uitgroeien.

Bij toetreding van meer leden zullen wij tot het stichten van een afd. overgaan.

J. STORK.

Huishoud. vergadering v. d. afd.
Madioen, op 20 Nov. j.l.

In Madioen is gevormd een afd. van 9 leden. Tot voorzitter werd benoemd coll. M. Govers en tot secr.-penningm. W. G. de Wall. Aanwezig waren 7 leden.

Alle leden waren vóór: alle artikelen van de Ontwerp-Statuten, vóór: plaatsing der Vio-leerkrachten onder aan de ranglijst,

vóór: het stellen v. e. maximum aantal lesuren.

Sommigen achtten het beter dit te stellen op 28.

De salarisschaal ontworpen door 't H. B. was bij geen der leden bekend, zoodat hierover geen beslissing kon worden genomen.

De secr. W. G. de WALL.

Uit Kediri.

De groote vacantie is oorzaak, dat hier nog geen vergadering is gehouden. Spoedig zal dat nu gebeuren, we zullen dan een afd. vormen en een bestuur kiezen. De achterstallige contributie zal worden opgezonden.

De stemming over de drie vraagpunten was a. v:

- I Vio-leerkrachten onderaan. 3 voor—1 tegen.
- II Salarisschaal tot een punt van actie maken; 4 voor.
- III Max. aantal lesuren op 32—4 voor.

H. J. J. v. BETTEN.

Uit Buitenzorg.

- I Eén lid heeft dezelfde meening als 't voorl. H. B.; twee anderen zijn er voor, dat de diensttijd van de Vio-leerkr. bij het Mulo wordt gerekend te beginnen op den dag, dat zij bij het Vio geplaatst werden.
- II De alg. leden in Buitenzorg wenschen een salaris actie in de richting van akten-betaling en Mulo-marge.
- III accoord.

J. G. BEUNDERS.

Uit Koetaradja.

Ondergeteekenden gaan accoord met 't geen in No. 3 der Mededeelingen over de Vio-leerkr. werd geschreven. Worden Vio-leerkr. bij 't Mulo geplaatst, dan moeten ze billijkheidshalve onderaan op de ranglijst worden geplaatst.

De oplossing door 't voorl. H. B. aan de hand

gedaan n. l. terugstelling bij 't L. O. met behoud van de f 100.— buitengewone verhooging, lijkt ons ook de meest gewenschte oplossing.

Tekort aan Mulo personeel worde aangevuld met leerkrachten met h. a. en één of meer bijakten voor Mulo.

Punt II accoord.

Punt III. In vergelijking met het maximum aantal lesuren aan H. B. S. en M. T. S. is het getal 32 niet te laag, maar eerder te hoog. Ons werk is zwaarder dan dat van de leeraren H. B. S., die met veel beter soort bibit werken. We kunnen ons dus ook met dit punt vereenigen.

C. A. EMEIS.

J. WIJNVELDT.

Uit Semarang.

Mej. van Es uit Semarang bericht ons, dat zij tegen punt 1 is, maar voor de punten 2 en 3.

Huish. vergadering v. d. afd

Padang 9 Nov. 1927.

Aanwezig alle leden behalve de Heer Santen. die wegens ziekte verhinderd is.

De nieuwe voorzitter, de Hr. Oostdijk spreekt een heilwensch uit voor de bloei der vereeniging en stelt aan de orde punt 2 der agenda: Bespreking Huish. Reglement. Hierover wordt weinig gezegd, wat te verwachten is in een afdeeling waar 50% der leden tevens hoofdbestuursleden zijn. Alleen zou de voorzitter aan punt 6 hfdst. 2 willen toevoegen, dat in plaatsen, waar minstens 4 leden zijn, 'n afdeeling moet worden opgericht.

De contributie wordt vastgesteld op f 1,50, waarvan f 1.— voor de bondskas.

Aangaande het punt: internaats bemoeienissen, wordt na eenige discussie besloten, dat de H. H. Poen en Schurink de Inlandsche leerlingen in hunne tehuizen zullen bezoeken ten einde de al of niet wenschelijkheid (c. g. noodzakelijkheid) van een te Padang te vestigen internaat vast te stellen.

De behoefte wordt gevoeld aan 'n bescheiden leesportefeuille, bevattende vakliteratuur. De Hr. Poen deelt in dit verband mede, dat hij reeds eenige uitgevers om proefnummers van dergelijke tijdschriften heeft verzocht.

De afd. besluit verder aan het H. B. voor te stellen de indertijd gepubliceerde Mulo-schaal aan een referendum te onderwerpen, evenals het voorstel om het maximum aantal lesuren op 32 vast te stellen.

Nadat op voorstel v. d. voorzitter het afd. bestuur met ondergeteekende is uitgebreid, wordt de verg. gesloten.

Alle leden van de afd. Padang verklaarden zich voor de plaatsing der Vio-leerkrachten onderaan de ranglijst.

De penningm. tevens 2e secr.
C. ZWEENS.

Van den Alg. Penningmeester.

Contributie ontvangen van:

de afd. *Soerabaja*. over de maand October 1927.

S. J. Ysselstein	"	"	"
H. Vogelsang	"	"	"
W. Ch. Verwoerd	"	"	"
F. Bastiaenen	"	"	"
P. K. Erkelens	"	"	"
T. Uit de Bos	"	"	"
A. M. v. d. Krogt	"	"	"
W. F. Eygelsheim	"	"	"
C. Los	"	"	"

A. Nijman over de maand October 1927.

H. J. ter Beeke	"	"	"
Mej. Keuchenius	"	"	"
Mej. Hoolboom	"	"	"
Oherne	"	"	"

Solo.

Mej. H. M. S. de Lauwere, over de maanden
Aug., Sept. en Oct. 1927.

Kediri.

K. H. Jonkers, over de maanden Aug. tot en
met Dec. 1927.
en Jan. en Feb. 1927.

Malang.

J. J. Weyers, over de maanden Aug. tot en
met Dec. 1927.

H. E. G. Beunders, " Oct., Nov. en
Dec. 1927.

en " Jan., Febr. en Maart
1928.

A. C. van Kaam " Nov. en Dec. 1927.
en " Jan. en Febr. 1928.

De Alg. Penningmeester,

J. H. RAADERSMA

Goeroen 5
Padang (S. W. K.)

WORDT LID

van de

„Vereeniging van Leerkrachten bij het
M. U. L. O. in N. I.”

Secretariaat: Belantoeng 17
PADANG.

MUTATIES

<i>Naam</i>	Werkzaam gesteld :		<i>Plaats</i>	<i>Voordien :</i>
	<i>Rang</i>			
Mej. G. Hamburger	tijd. ond. 2e kl.		Tondano	part. te Weltevreden
G. J. Gerbrands	Ond. 1e kl.		Buitenzorg	Ond. Osvia Fort de Kock [ingetr.]
H. C. v. Alphen	id.		Bandoeng I	Verlof
B. A. Crul	id.		Soerabaja II	id.
F. H. Salden	id.		Buitenzorg	id.
Mej. J. H. E. de Kok	wd. id.		Magelang	id.
Mevr. A. W. C. Ermeling-Maier	O. 2e kl.		Semarang II	gesubs. ond. Medan
S. Polak	O. 1e kl.		Koetaradja	Verlof
Mevr. M. G. A. L. Greiner-Van Dijk	O. 2e kl.		Soerakarta	partic.

<i>Naam</i>	Benoemd.		<i>Plaats</i>	<i>Tot :</i>
	<i>Rang</i>			
E. G. Jansen	wd. ond. 1e kl.		Medan	Ond. 1e kl.
E. G. v. d. Ende	id.		Poerwokerto	id.
H. Fekkes	Ond. 2e kl.		Batavia II	wd. Ond. 1e kl.
P. C. A. M. de Bruijn	id.		Medan	id.
H. Saaltink	id.		Semarang I	id.
L. Adams	id.		Batavia II	id.
M. Schuurmans	id.		Malang II	id.
A. P. v. d. Wel	id.		Djokja	id.
J. A. Moonen	id.		Tondano	id.
D. Schaper	id.		Batavia II	id.

<i>Naam</i>	Verlof verleend aan.					<i>Ingaande:</i>
	<i>Rang</i>	<i>Plaats</i>	<i>Wegens</i>	<i>Duur</i>		
L. J. Tapiheroe	Ond. 1e kl.	Amboina	6 jar. dienst	8 mnd.		2 Mrt. 1928.
A. de Graaf	id.	Malang I	id.	id.		4 Febr. 1928.
H. J. Rolder	id.	Soerabaja I	id.	id.		4 Apr. 1928
D. Vels	id.	Padang	id.	id.		2 Mei 1928

<i>Naam</i>	Overgeplaatst.		<i>Naar:</i>
	<i>Rang</i>	<i>Van</i>	
H. Rose	Ond. 1e kl.	Bandoeng I	Madioen.

<i>Naam</i>	Belast.		<i>Met:</i>
	<i>Rang</i>	<i>Plaats</i>	
A. v. d. Wissel	td. Leeraar M.O.	Soerabaja I	Ond. Handteekener

<i>Naam</i>	Eervol ontslagen (op verzoek).		<i>Wegens:</i>
	<i>Rang</i>	<i>Te</i>	
W. Ch. Verwoerd	Ond. 1e kl.	Soerabaja	Overg. biezn. ond.
Mej. G. S. E. Croes	id.	Malang	Valbr. diensttijd